

[Steffensen]

Forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd.

(Lovforslag nr. L 166).

Jeg skal i øvrigt henvise til lovforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager dette.

Steffensen (KrF):

Jeg skal hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ægtefællers pensionsretlige stilling.

(Beslutningsforslag nr. B 64).

Jeg skal i øvrigt henvise til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager dette.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel til indenrigsministeren:

Forespørgsel [om civile værnepligtiges vilkår] af Pelle Voigt (SF) m. fl.

(Forespørgsel nr. F 14. Anmeldt 18/3 82).

Fjerde næstformand (Arentoft):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål til ministrene:**Fjerde næstformand (Arentoft):**

Jeg skal allerede nu meddele, at det som nr. 11 opførte spørgsmål (spørgsmål nr. 416), der er stillet af hr. Poulsen (FP) til undervisningsministeren, efter anmodning fra spørgeren udgår til skriftlig besvarelse.

Spm. nr. 437**1) Til miljøministeren af:****Dyremose (KF):**

»Vil ministeren tage initiativ til en ændring af bekendtgørelse vedrørende mærkning af færdigpakke levedsmidler baseret på EF-mærkningsdirektiv af 18. december 1981, så det ikke bliver nødvendigt at destru-

ere sunde madvarer med den konsekvens, at prisen for andre varer skal forhøjes?«

Skriftlig begrundelse

Erfaringer fra Norge og Sverige viser, at krav om obligatorisk mærkning af langtidsholdbare fødevarer kombineret med kassationspligt resulterer i en helt unødvendig destruktion af sunde fødevarer. Dette har ført til en ændring af reglerne i Norge og Sverige.

Det ønskes oplyst, om ministeren vil forhindre, at vi i Danmark gentager de fejl, som tidligere er begået i Norge og Sverige. Ministeren kan ved at gøre den givne dispensation permanent sikre tre formål: 1. at undgå det ressourcspild, der ligger i destruktion af sunde madvarer, 2. at forhindre det øgede bureaukrati, der ligger i unødvendig mærkning, 3. at forhindre den prisforhøjelse, der ellers som konsekvens af mærkningsbekendtgørelsen vil blive væltet over på forbrugerne.

Miljøministeren (Erik Holst):

De regler, der er besluttet herhjemme, har selvfølgelig meget stor betydning for forbrugerne. De får herved en lang række oplysninger, som giver mulighed for bedre at vælge de pågældende levedsmidler, og herunder også oplysninger om levedsmidlernes holdbarhed, som de ellers ikke ville have fået. Jeg ved også, at dele af erhvervet i årevis frivilligt har datomærket det, vi kalder langtidsholdbare levedsmidler, og jeg går ud fra, at dette kun er sket, hvis der ikke har været nævneværdige problemer ved det. Kritikere af de nye regler har da heller ikke kunnet påvise, i hvilket omfang der skulle kunne blive tale om ressourcspild.

Men alligevel er vi opmærksomme på, at en generel anvendelse af datomærkning på langtidsholdbare levedsmidler eventuelt kunne medføre, at en række levedsmidler, som må anses for sundhedsmæssigt helt ubetænkelige, kunne kasseres, og bl. a. kunne erfaringerne fra Norge og Sverige tyde på, at der kan opstå visse problemer.

Dette har for det første medført, at der i bekendtgørelsen er indsat en bestemmelse om, at fabrikanterne først skal holdbarhedsmærke levedsmidler, der har en længere holdbarhed end 12 måneder, fra den 1. ja-

[Miljøministeren]

nuar 1985; fabrikanterne får derved mulighed for at tilpasse sig de nye regler.

For det andet har miljøministeriet givet en generel dispensation fra salgsforbuddet i § 26, således at det i overgangsperioden ikke vil være forbudt at sælge langtidsholdbare levnedsmidler efter udløbet af datoen for mindre holdbarhed. Jeg mener derfor ikke, at der foreløbig er nogen fare for, at der skulle forekomme unødvendig destruktion af sunde madvarer, hvad jeg også ville anse for meget urimeligt.

Det er meningen, at der i løbet af den tid, dispensationen løber, skal indhentes erfaringer om, hvordan datomærkningen af langtidsholdbare levnedsmidler kunne komme til at fungere, og på baggrund af disse erfaringer vil jeg overveje, om der skulle være behov for f. eks. en forlængelse af dispensationen eller eventuelt at gøre den permanent. Jeg ser derfor ingen grund til i dag at tage initiativ til en ændring af bekendtgørelsen.

Dyremose (KF):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret og så lige indledningsvis slå fast, at jeg er helt enig med ministeren i, at datomærkning er af betydning for forbrugerne, og at erhvervene frivilligt har gjort dette. Der ligger da heller ikke nogen antydning af det modsatte i mit spørgsmål, ej heller i begrundelsen for spørgsmålet, så det vil jeg gerne have fjernet som et diskussionspunkt.

Jeg koncentrerer mig i mit spørgsmål udelukkende om de langtidsholdbare varer, og jeg er også opmærksom på, at der er givet en dispensation. Det, jeg har bedt ministeren om allerede på nuværende tidspunkt, er at sige, om man vil udnytte de erfaringer, man har f. eks. fra Norge og Sverige, og udnytte den viden, man har i andre EF-lande, til allerede nu at gøre dispensationen til en permanent ordning, således at de langtidsholdbare varer ikke skal mærkes.

Ministeren siger, der ikke vil ske nogen destruktion her og nu. Det er rigtigt, men der er nogle varer, som bliver produceret i dag, som eventuelt først skal sælges efter 1985 og udmærket kunne sælges indtil 1995 eller år 2000, og da de ikke må ommærkes, vil der altså på et tidspunkt komme en destruktion af sunde madvarer. Derfor synes jeg, at ministeren burde følge de andre EF-landes for-

tolkning af direktivet. Der har man altså taget reglen om de langtidsholdbare varer helt ud, således at det allerede nu i de andre lande er en permanent ordning, at man ikke foretager den mærkning. Ifølge de oplysninger, jeg har, er Danmark det eneste land, hvor denne ordning kun er baseret på en dispensation, og derfor vil jeg høre ministeren, om han ikke allerede nu vil følge de andre EF-lande.

Miljøministeren (Erik Holst):

Ifølge de oplysninger, jeg har, er Danmark ikke det eneste land, hvor disse regler gælder. Man har de samme regler i Vesttyskland, som vi har her i Danmark.

At store dele af erhvervene har været imod en dispensationsordning, kan spørgeren og jeg måske godt undre os over, men der er en fornuftig forklaring på det. Man finder, at problemerne kan løses ved hjælp af en effektiv lagerstyring, og disse erhverv har altså været bange for, at man kunne svække forbrugernes tillid til datomærkningen.

Men i øvrigt er jeg enig med spørgeren i, at der ikke skal ske destruktion af levnedsmidler, der ikke giver anledning til problemer, og jeg går da også ud fra, at den tid, vi nu får under indkøringen, vil give os nogle erfaringer, som vi kan bygge på i henseende til den endelige løsning, der, som jeg sagde, muligvis vil resultere i, at dispensationen forlænges eller eventuelt gøres permanent. Men i dag, hvor jeg ikke har de erfaringer, vil det være forkert at tage en sådan beslutning.

Dyremose (KF):

Ja men så vil jeg gerne spørge, hvornår ministeren regner med at få disse erfaringer. Det skulle jo gerne være inden den 1. januar 1985. Erfaringerne med de langtidsholdbare varer tager det jo lang tid at få, og derfor vil jeg spørge ministeren, hvornår han vil tage initiativ til en fornyet vurdering, således at man ikke i de sidste 1-2 år inden den nye frist bliver tvunget til i de pågældende virksomheder at foretage en mærkning med år 1995 eller 2000, som vil virke som en latterliggørelse af det øvrige mærkningssystem. Det er, for at virksomhederne allerede tidligt kan begynde at planlægge, at jeg ønsker, at ministeren skal gøre dispensationen permanent. Derfor vil jeg bede ministeren om i

[Dyremose]

hvert fald at love, at der på et meget tidligt tidspunkt – gerne i indeværende år, gerne i 1983 – bliver taget endelig stilling til spørgsmålet, således at erhvervene ikke i det sidste par år inden den 1. januar 1985 er nødsaget til at foretage sig noget tåbeligt, som ikke er til gavn for forbrugerne, for vi er som sagt enige om, at dette er et område, hvor vi skal gavne forbrugerne, og hvor vi, samtidig med at vi gavner forbrugerne, gavner erhvervslivet.

Miljøministeren (Erik Holst):

Jeg er meget enig i, at vi bør gavne forbrugerne, og at vi bør tage hensyn til erhvervslivet. Det, jeg gerne vil se i første omgang, er, i hvilket omfang dispensationen rent faktisk vil blive udnyttet. Jeg vil dernæst gerne se, hvorledes forbrugerne reagerer, og hvorledes de opfatter muligheden for at købe levnedsmidler efter holdbarhedsfristens udløb.

Hvis forbrugerne siger, at det ikke er et ønske, de kan leve med på længere sigt, og hvis også virksomhedernes erfaringer tyder på, at de ikke kan leve med det på længere sigt, ville det være en højst ejendommelig minister, der ikke ville tage bestik af sådanne to gode erfaringsgrupper.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 441

2) Til miljøministeren af:

Ole Bernt Henriksen (KF):

»Vil ministeren tage initiativ til lovændringer, således at det bliver lettere at gennemføre lokalplaner?«

Skriftlig begrundelse

I Morgenavisen Jyllands-Posten har Bygesocietets næstformand, direktør Chr. Bærentsen, Århus, påvist, at lokalplaner i Århus behandles tilfredsstillende, men at loven skaber vanskeligheder, som bevirker, at det selv i Århus normalt tager 2–3 år at få lokalplaner gennemført.

Miljøministeren (Erik Holst):

Jeg er meget opmærksom på, at det af hensyn til beskæftigelsen er vigtigt, at sager

om byggeri behandles så hurtigt som overhovedet muligt. Alt andet er egentlig urimeligt.

Jeg vil også gerne fremhæve, at langt de fleste lokalplansager efter ministeriets erfaringer færdigbehandles rimelig hurtigt rundt omkring i landet.

Når der i begrundelsen for spørgsmålet er henvist til, at det normalt tager 2–3 år at gennemføre en lokalplan i Århus, skyldes det en misforståelse. Jeg blev chokeret, da jeg så det, og vi har undersøgt det nærmere. Jeg kan henvise til en undersøgelse, som ministeriet har foretaget i 1979 af lokalplaner i Nordjyllands amt. Den viste, at der var meget stor forskel fra sted til sted på, hvor lang tid man var om at tilvejebringe en sådan plan. Men af de i alt 156 planer, som vi undersøgte, viste det sig, at der var en gennemsnitstid på 9½ måned, og det synes jeg såmænd er rigelig lang tid.

Der findes ikke en tilsvarende undersøgelse for Århus, men jeg har fået oplyst, at den tid, der normalt vil gå med tilvejebringelse af lokalplan i Århus, er væsentligt kortere end de 2–3 år, som nævnes, og det er jeg meget glad for. Efter et løseligt skøn, siger man, ligger tiden snarere imellem 10 måneder og 1½ år, hvad jeg også synes er rigelig lang tid.

Jeg har derfor ingen planer om på baggrund af de erfaringer, vi indtil nu har, at ændre kommuneplanlovens regler om tilvejebringelse af lokalplaner.

Men jeg vil samtidig gerne understrege, at jeg finder, det er vigtigt, at man løbende overvejer, om lovgivningen og administrationen er hensigtsmæssigt tilrettelagt. Organisationen af arbejdet må ikke i sig selv være årsag til flaskehalse i systemet.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Jeg takker for svaret. Jeg skal gøre opmærksom på, at de 2–3 år, jeg citerede i spørgsmålet, var et citat fra Jyllands-Posten. Jeg har siden undersøgt det og fundet ud af, at det er noget med 1 år i gennemsnit i Århus. Men det er jo længe, og der er steder, hvor det tager meget, meget længere tid. Jeg tror, der er mange initiativer, der ikke kommer i gang, fordi man under de nuværende forhold vanskeligt kan kaste sig ud i noget, hvor planlægningstiden kan være en 2–3 år, inden man kan komme i gang.

[Ole Bernt Henriksen]

Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om det måske nu alligevel ikke var fornuftigt, at vi – det kunne vi eventuelt gøre i miljøudvalget – overvejede, om vi kunne gennemføre nogle ændringer i planlovgivningen, eventuelt forbundet med nogle påbud, nogle frister o.lign. Kunne ministeren ikke svare imødekommende på – vi plejer at kunne finde ud af tingene – om vi skulle sætte os ned og gøre det i denne sag? Magistratens afdeling i Århus har over for mig oplyst, at bare 1 år er ødelæggende for en mængde initiativer, som vi mægtig gerne ville have igennem, og som jeg for øvrigt ved at boligministeren, der nu er til stede her, også gerne ville have igennem. Skulle vi nu ikke være fornuftige for en gangs skyld?

Miljøministeren (Erik Holst):

Hvis det er et udtryk for spørgerens opfattelse af, hvad der må gælde for spørgeren, vil jeg sige: jeg synes, det er rimeligt, at man er fornuftig fra begge sider. Hvis Jyllands-Postens 2-3 år er normalt gældende for, hvorledes man vurderer situationen fra Jyllands-Postens side, og virkeligheden er 1 år, kan jeg jo sådan set bruge det samme forholdstal for andre områder. Det tager altså ulige lang tid de forskellige steder, og jeg er meget opmærksom på, at det ikke må stille sig hindrende i vejen hverken for beskæftigelsen eller for borgernes tillid til, at de virkelig bliver hørt. Der er borgere, der reagerer meget hurtigt på en henvendelse, og der er altså borgere, der reagerer noget langsommere.

Men hvis der er behov for i administrationen at erindre om, at reglerne bør bruges på en sådan måde, at man hurtigst muligt får iværksat de projekter, der måtte være tale om, vil jeg da gerne tage det under overvejelse. Men jeg ville være ked af det, hvis jeg skulle kvitte en del af de høringsbestemmelser, der nu er, og den mulighed, der er for at inddrage borgerne i beslutningerne. Det er jo det, folketinget har ønsket med kommuneplanloven, men vel ikke, at det skulle tage fantastisk lang tid at gøre det.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Jeg takker for svaret og vil gøre den bemærkning, at jeg synes, denne lovgivning nu har kørt så tilpas længe, at man også må

kunne kræve, at borgerne handler hurtigt, reagerer hurtigt. Det var bl.a. noget af det, jeg synes vi kunne drøfte i miljøudvalget, og det glæder jeg mig så til.

Waldorff (VS):

Jeg synes selvfølgelig, det er fint, at dette spørgsmål bliver stillet, fordi det jo bekræfter, at det er selve planlægningslovene, som er årsagen til, at det ofte kan tage et stykke tid at udarbejde en lokalplan, og hensigten er jo netop, at man i modsætning til tidligere skal kunne inddrage beboerne i et område i den planlægning, der foregår.

Alle kan være enige om, at man ikke skal forhindre arbejdspladser og beskæftigelse ved, at lokalplanarbejdet tager for lang tid, men en af de væsentlige årsager til, at der mange gange går lang tid med lokalplanerne, er jo, at de enkelte kommuner ikke ønsker at overholde generelle retningslinjer for planlægning.

Jeg tænker specielt på sådan en ting som, at bebyggelsesprocenter i København meget ofte ikke overholdes, og jeg vil spørge miljøministeren, om han mener, det er rigtigt at stille København i udsigt, at man vil lempe på bebyggelsesprocenterne i en sådan situation.

Miljøministeren (Erik Holst):

Jeg kan sige til hr. Ole Bernt Henriksen, at jeg altid er glad for at få lejlighed til at vende og dreje de erfaringer, vi får både i udvalg og i ministeriet, i miljø- og planlægningsudvalget, for uden en gensidig vurdering af tingene dér kan vi næsten ikke komme videre.

Til hr. Waldorff: det tager altid tid, når befolkningen, beboerne, skal inddrages i en beslutning, men folketinget har jo fundet det rigtigt at sørge for, at folk bliver inddraget i beslutningerne, og jeg er meget indstillet på selvfølgelig at administrere loven således, som den er givet, fordi jeg synes, det er den rigtige måde at gøre det på.

Så sagde hr. Waldorff, at jeg skulle have stillet København i udsigt, at man kunne lempe på bebyggelsesprocenterne. Nu er det normalt 2 tal, der går igen: dels de 110 pct., der står i selve loven, dels de ca. 150 pct., som ministeren altid kan dispensere til uden videre. Det, jeg har sagt, er, at hvis det ene

[Miljøministeren]

stiller sig hindrende i vejen for at anvende det andet, må vi se på, om administrationen giver mulighed for at stoppe ting, som vi gerne vil have fremmet, og hvis det er således, at vi kunne fremme tingene ved generelt at tillade kommunerne at gå op til 110, 120 eller 125 pct., er jeg villig til at se på det.

Da jeg har lagt mærke til, at det nogle steder afstedkommer vanskeligheder i kommunerne at administrere loven tilstrækkelig hurtigt, har jeg altid været meget ivrig efter at få erfaringer for, hvad der kan være årsag til de meget, meget lange administrationstider, som stiller sig hindrende i vejen for beskæftigelsen og byggeriet.

Waldorff (VS):

Det svar er jeg egentlig meget godt tilfreds med, men jeg vil så spørge ministeren, om han vil love, at der ikke ændres på bestemmelserne angående bebyggelsesprocenter, før der f.eks. har været lejlighed til at diskutere det i miljøudvalget.

Miljøministeren (Erik Holst):

Ja, jeg kan godt love hr. Waldorff, at jeg ikke ændrer noget i loven, før der bliver mulighed for at debattere det her i folketinget; jeg kan jo ganske enkelt ikke ændre lovens tal. Jeg kan kun henholde mig til, hvad man i betænkningen dengang sagde at ministeren skal have mulighed for at dispensere inden for. Såfremt der er mange ønsker om noget andet, er det min opgave hele tiden at afveje, om tingene forsinkes på en sådan måde ude omkring, at beskæftigelsen ikke får alt, hvad den skal have af praktiske hjælpemuligheder. Det må jeg ustandselig vurdere, og det er det, jeg har gjort i min udtalelse, hvor jeg hverken gav tilsagn om det ene eller det andet administrativt, men sagde, at vi ville se på spørgsmålet og vurdere, hvad der stillede sig hindrende i vejen for at sætte mere arbejde i gang, for det sidste er primært for forståelsen og indstillingen til planlovene her i landet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 440

3) Til *ministeren for skatter og afgifter* af:

Ole Bernt Henriksen (KF):

»Vil ministeren opgive sine tanker om en særlig kunstnerskat?«

Skriftlig begrundelse

Århus har bygget nyt musikhus, som i væsentlig grad forudsætter samarbejde med udenlandske kunstnere. Det ville forrykke forudsætningerne for dette musikhus meget væsentligt, hvis de pågældende kunstnere særbeskattes.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykkesøft):

Jeg går ud fra, at spørgsmålet er stillet med henblik på det lovforslag, jeg har fremsat den 24. februar 1982, og som har været til første behandling her i tinget, en førstebehandling, hvor jeg havde indtryk af, at f. eks. hr. Hagen Hagensen og jeg var enige om, at man under udvalgsbehandlingen skulle vurdere fordele og ulemper ved den udformning, der var af en beskatning af udenlandske kunstnere m.v. her i landet.

Sagen er den, at det forslag, der er fremsat, ikke er nogen særbeskatning, som spørgeren antyder det i begrundelsen for spørgsmålet, men er en beskatning, der følger OECDs modelkonvention og ligner udformningen af tilsvarende systemer andre steder i Europa og verden, og at det ikke normalt vil få den virkning, at det er kunstnerne, der betaler, da der vil være en mellemregning mellem den danske statskasse og statskassen i kunstnerens hjemland, fordi der i henhold til dobbeltbeskatningsoverenskomster er modregningsret.

Som følge af den offentlige debat, der har været, og de henvendelser, der har været til folketingets skatte- og afgiftsudvalg, er vi selvfølgelig opmærksomme på, at nogle arrangører i visse tilfælde kan få besvær med dette system. Jeg håber, at vanskelighederne kan overvindes, og jeg er også åben over for eventuelle justeringer i forslagens udformning, men jeg mener, det må være noget, der rettelig skal fortsætte sin gang i skatte- og afgiftsudvalget med henblik på nærmere afklaring.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Baggrunden for, at jeg spørger ministeren, er f. eks. dette, at vi i Århus har bygget og snart fuldendt et meget stort musikhus, hvis drift i væsentlig grad vil blive vanskeliggjort

[Ole Bernt Henriksen]

ved en skat på f. eks. dirigenter, solister og andre, som måtte komme til Århus. Det er sådan, at det er særlig svært at drage den slags mennesker ikke bare til København, men også til provinsen. Det forekommer mig, at der lægges en yderligere hindring i vejen her for et dansk musikliv, som i øvrigt ikke har det særlig rart. Jeg ved ikke, hvordan det skal gå med f. eks. Københavns musikliv, efter at Det kgl. Teater har sat sig på Tivolis Koncertsal for en længere periode; vi får ikke noget musikliv her i byen, men nu har vi det i Århus.

Jeg vil i hvert fald bede ministeren overveje, om der under alle omstændigheder kan laves nogle regler, der gør, at det musikliv, som vi nu er ved at bygge op, ikke bliver slået ganske i stykker.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Jeg skal ikke gå længere ind i diskussionen, men vil nøjes med at sige, at forudsætningen for et ræsonnement som det, hr. Ole Bernt Henriksen kommer med om, at det vil gøre det vanskeligere, er, som jeg også sagde under forslaget første behandling, at de pågældende kunstnere ikke betaler en skat på 20 pct. i noget andet land, hvormed vi har en dobbeltbeskatningsoverenskomst. Hvis de gør det, kan det ikke gøre det vanskeligere, for så stiger de pågældende kunstneres skat ikke. Altså er det udtryk enten for, at man mener, at alle kunstnere kommer fra lande med en så lav beskatning, eller også for, at man mener, de af en eller anden grund overhovedet ikke betaler skat, legalt eller ikke legalt. Det må være det, der ligger bag ved et sådant ræsonnement, ellers kan ræsonnementet ikke være rigtigt.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Jeg forstår udmærket godt disse regler, hr. minister, og det er ikke dem, jeg taler om. Det, jeg frygter, er, at den skat, der lægges på, vil blive lagt oven i det honorar, som kunstneren forlanger. Det kan være meget svært at forklare kunstnere sådanne ting; hvis de f. eks. siger, at de i så fald må have procenten lagt oveni, kan man i mange tilfælde blive nødt til at gøre det. Jeg er helt enig i de betragtninger, som ministeren i øvrigt anfører her; jeg kender dem godt fra fremsættelsen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 442

4) Til *socialministeren* af:

Kruse Rasmussen (CD):

»Finder ministeren behandlingen af landets invalider tilfredsstillende i forbindelse med anskaffelse/genanskaffelse af en invalidevogn?«

Skriftlig begrundelse

En invalidepensionist, som netop har fået bevilget invalidevogn for 6 år, skal efter en totalskade gennem hele papirmøllen og med en nedskrivning af bilen efter kun 8 måneders kørsel selv udrede en ekstrabetaling på 17.000 kr.

Socialministeren (Bent Hansen):

Efter de gældende regler ydes der støtte efter bistandslovens § 58 til køb af invalidevogn med et rentefrit lån på indtil 66.000 kr. Såfremt ansøgerens socialindkomst er over 233.000 kr., skal hele lånet tilbagebetales i løbet af seks år. Er socialindkomsten mindre, afskrives en forholdsmæssig del af lånet.

Hvis der kommer til at foreligge et tilfælde af totalskade, skal erstatningssummen forlods anvendes til indfrielse af gælden. Overstiger erstatningssummen derimod gælden, skal lånet til køb af den nye bil nedsættes med det overskydende beløb, som pågældende jo har til rådighed. Ved en normal udskiftning nedsættes det nye lån på samme måde med et eventuelt overskydende provenu for den gamle bil.

Jeg kan dog tilføje i erkendelse af problemernes komplicerethed, at jeg har anmodet en arbejdsgruppe i socialstyrelsen om at overveje mulighederne for en forenkling af reglerne om tildeling af støtte til køb af invalidebiler, og at invalideorganisationerne er repræsenteret i arbejdsgruppen.

Kruse Rasmussen (CD):

Jeg skal kun kort takke ministeren for det udmærkede svar.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 461

5) Til *ministeren for offentlige arbejder* af:

Anne Grete Holmsgård (VS):

»Vil ministeren tage konsekvensen af den danske regerings modstand mod apartheidstyret og stille forslag til DDLs generalforsamling den 25. marts om at afvikle SAS' rute til Sydafrika?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til Tage Kaarsteds læserbrev i Berlingske Tidende den 10. marts 1982.

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Må jeg indledningsvis gøre opmærksom på, at fristen for fremsættelse af forslag på DDLs generalforsamling den 25. marts 1982 er overskredet, således at der allerede rent formelt ikke består en mulighed som den i spørgsmålet nævnte.

Men hertil kommer, at jeg i øvrigt ikke ville finde det rigtigt at benytte DDLs generalforsamling til overvejelse og afgørelse af udenrigspolitiske spørgsmål, som et forslag om at afvikle SAS' rute til Sydafrika jo ville falde ind under.

Generelt om beflyvningen af Sydafrika kan jeg oplyse, at regeringen fortsat opretholder sin hidtidige holdning i sagen. Regeringen går som bekendt ind for, at FNs sikkerhedsråd vedtager bindende økonomiske sanktioner, herunder luftfartsboykot, over for Sydafrika i overensstemmelse med FNs pagt. En ensidig SAS-boykot ville ikke få den ønskede virkning, men tværtimod føre til, at SAS' andel i trafikken mellem Skandinavien og Sydafrika ville blive overtaget af andre europæiske luftfartsselskaber samt af South African Airways.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Det er nok muligt, at den formelle frist er overskredet, men jeg ville også være godt tilfreds, hvis regeringen ville tage initiativ til at fremsætte et lignende forslag på den næste generalforsamling.

Så vil jeg spørge ministeren, om han er enig i, at en afvikling af SAS' rute til Sydafrika vil kunne virke som et pres på apartheidssystemet for at lempe det på linje med den rimeligt effektive sportsboykot, der er af Sydafrika. Jeg vil også gerne spørge ministere-

ren, om han vil tage kontakt til de andre skandinaviske landes regeringer, så regeringerne i samarbejde kan komme frem til eventuelt at afvikle ruten. Jeg vil også gerne spørge ministeren, om han er enig i, at man lige så godt kunne omlægge ruten til f. eks. at gå til Zimbabwe eller til Moçambique, og at der dermed i virkeligheden ikke opstår nogen økonomiske konsekvenser for SAS af, at man ophører med at flyve til Sydafrika.

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Jeg tror ikke på, at vi ved at gå ind i et spørgsmål som dette ville være i stand til at lægge et pres på apartheidssystemet. Som jeg sagde i mit svar, mener jeg ikke, det ville hjælpe spor, at vi kom med en ensidig SAS-boykot, det ville simpelt hen bare betyde, at andre luftfartsselskaber så ville komme ind i billedet, og det samme ville også gøre sig gældende, hvis der var tale om en omlægning af ruten.

Med hensyn til, om jeg eller regeringen vil tage kontakt med de andre nordiske lande, vil jeg sige, at regeringen går som bekendt ind for, at FNs sikkerhedsråd vedtager bindende økonomiske sanktioner, herunder luftfartsboykot. Jeg er ikke i øjeblikket vidende om formen for kontakt, men jeg er helt sikker på, at der er kontakt med de andre nordiske lande på dette område.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Jeg vil godt henvise til et svar, som udenrigsministeren gav i maj måned 1980 på spørgsmålet, om man kunne komme med eksempler på, hvordan boykotforanstaltninger havde virket, og om de havde været medvirkende til at lempe apartheidreglerne. Svaret lyder:

»Som eksempler herpå kan man bl. a. pege på, at den ret effektive og meget omfattende sportsboykot af Sydafrika har ført til en ophævelse af en række racediskriminerende foranstaltninger inden for sydafrikansk sport . . . . «

Så vil jeg gerne spørge ministeren, om han ikke er enig i, at man ved at tage et initiativ koordineret af de skandinaviske lande i en situation, hvor der ikke er en beslutning i sikkerhedsrådet, kan virke som et eksempel for andre europæiske lande, som en begun-

[Anne Grete Holmsgård]

delse på et pres over for det sydafrikanske regimes apartheidpolitik.

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Jo, jeg er enig med fru Anne Grete Holmsgård i, at alle mulige initiativer kan tages på dette område, jeg mener bare ikke, at dette er det absolut bedste sted at sætte ind. Nu går spørgsmålet jo på, om jeg vil stille forslag på DDLs generalforsamling, og jeg tror altså ikke, det er her, vi skal fastlægge vores udenrigspolitik, men på et helt andet område.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 462

6) Til *industriministeren* af:

Tommy Dinesen (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til, at der kommer flere ubefarne søfolk om bord i danske skibe?«

Skriftlig begrundelse

Inden for de sidste år er der sket en kraftig reduktion i antallet af unge ubefarne søfolk på skibene, hvilket kan ses af, at der på større danske skibe i dag kun findes 7 ubefarne søfolk mod flere hundrede for nogle år siden. Dette kan forbavse, da der således uddannes unge på søfartsskolerne, som aldrig får mulighed for at få uddannelsen til befaren.

Tommy Dinesen (SF):

Det er det fjerde spørgsmål, jeg har stillet med hensyn til de forhold, som danske søfolk lever under, og det har jeg gjort på baggrund af, at jeg synes, de er en flok kasteløse i det danske samfund efterhånden.

Baggrunden for det spørgsmål, jeg direkte har rejst her, finder jeg i hvert fald tåbelig. Man uddanner en hel del unge på statens sømandsskoler, og derefter sørger statens skibstilsyn for, at der ikke er nogen job til de unge. Det betyder, at nogle af dem må gå i op til flere år uden at få noget job, samtidig med at man ved, at der til søs er en højere ulykkesfrekvens og flere dødsfald end andre steder. Der er en fordobling af dødsfaldene

og ulykkerne til søs i forhold til dem, der sker i land. Det er baggrunden for spørgsmålet.

Industriministeren (Erling Jensen):

Allerførst synes jeg det kan være rigtigt at sige til hr. Tommy Dinesen, at jeg finder udtrykket »kasteløse« om danske søfolk helt uberettiget. Jeg kender få grupper af søfaren i verden, som er sig selv så bevidste og har tilkæmpet sig så fornuftige rettigheder som danske søfolk, og jeg kender få skibe, hvor forholdene er så fornuftige som på danske skibe.

På det spørgsmål, som hr. Tommy Dinesen har stillet mig, skal jeg svare, at den i bemandingslovens § 6 anførte bemanding for handelsskibe, der også indeholder krav om et vist antal ubefarne matroser i store skibe, dækker kravene til et normalt skib, dvs. et skib, der med hensyn til konstruktion og udstyr var almindeligt ved lovens ikrafttræden i 1964.

Lovens adgang til at fravige bl.a. bemandingskravene i lovens § 6 blev indført under hensyn til dansk skibsfarts kommende udvikling på det tekniske og sikkerhedsmæssige område, og for at der ikke ved lovgivningen skulle foreskrives en bemanding, der går ud over de sikkerhedsmæssige hensyn.

Bemandingsloven har på dette punkt efter min opfattelse virket efter hensigten, og som følge af den tekniske og sikkerhedsmæssige udvikling, som skibsfarten har undergået siden lovens vedtagelse, er bemandingen af næsten alle større skibe i dag fastsat i medfør af lovens § 40, der tillader direktoratet for statens skibstilsyn med nødvendigt hensyn til sikkerheden at fravige bemandingskalaerne i lovens § 6 for skibe, som bl. a. tekniske forbedringer og rationaliseringsforanstaltninger kan begrunde det. Udviklingen har samtidig medført, at der i store skibe kun undtagelsesvis er ubefarne matroser, og loven indeholder ikke hjemmel til at pålægge skibsfarten at antage ubefarne matroser med henblik på uddannelse.

Imidlertid har den mellemstatslige rådgivende søfartsorganisation IMCO på organisationens generalforsamling i november 1981 vedtaget en resolution om principper for sikker bemanding, og uanset at denne resolution ikke ændrer væsentligt ved de principper,

[Industriministeren]

der følges ved fastsættelsen af danske skibes bemanning, indeholder den en henstilling om ved fastsættelse af skibes sikkerhedsbemanning at tage skyldigt hensyn til behovet for søfarendes uddannelse.

Spørgsmålet om især de unge søfarendes uddannelse indgår derfor som et naturligt led i de overvejelser, der finder sted med henblik på at finde en tilfredsstillende løsning på dette problem.

Tommy Dinesen (SF):

Når jeg bruger udtrykket »pariaer«, mener jeg ærlig talt, at det er velbegrundet. Det er jo sådan, at de love, der bliver vedtaget herinde, normalt ikke gælder for søfolk, hverken miljølove eller andre, og det er for dårligt. Det er sådan, at der før i tiden var mindst 300 unge i danske skibe, og i dag er der 7, og det er forkert.

Samtidig har jeg på et andet spørgsmål i dag fået et svar fra industriministeren, og de tal, ministeren deri henviser til, svarer i hvert fald ikke rigtig til dem, jeg har fået alle andre steder fra. Det ville være en fordel, at der kom flere om bord i skibene for at forhindre de ulykkestilfælde og de dødsfald, der mange gange sker, samtidig med at folk må arbejde på overtid evig og altid for at kunne leve af deres job.

Industriministeren (Erling Jensen):

Jeg går ud fra, at reglerne ikke tillader mig at besvare den del af hr. Tommy Dinesens sidste indlæg, der vedrørte mit svar på et andet spørgsmål; det skal jeg derfor undlade. Hvis hr. Tommy Dinesen ønsker dette svar verificeret nærmere, stiller jeg mig meget gerne til rådighed. Jeg skal endnu en gang understrege, at den søfartslovgivning, vi har i dette land, normalt er avanceret i forhold til gennemsnittet af lovgivning for søfarende i den øvrige verden, og det går jeg ud fra at hr. Tommy Dinesen er ganske klar over. *(Latter og tilråb fra tilhørerpladserne)*. Jeg takker for bifaldet.

Jeg skal samtidig meddele, at det er så sent som i november 1981, at IMCO har vedtaget den resolution, jeg nævnte, om sikker bemanning. Jeg skal tilføje, at i 1981 ratificerede Danmark den internationale konvention om uddannelse af søfarende, om sønæring og om vagthold.

I forbindelse med gennemførelsen af bestemmelserne i denne konvention har, som jeg nævnte det, spørgsmålet om uddannelse af samtlige kategorier af søfarende i den senere tid været under overvejelse såvel i ministeriet som i Søfartens Uddannelsesråd, hvor samtlige erhvervets parter er repræsenteret, og jeg skal endnu en gang understrege, at spørgsmålet om især de unges uddannelse vil indgå som et naturligt led i disse overvejelser med henblik på i samråd med erhvervets parter at finde en tilfredsstillende løsning.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 460**7) Til landbrugsministeren af:****Svend Heiselberg (V):**

»Kan ministeren garantere, at devalueringen af den danske krone følges op den 1. april d.å. af en devaluering af den grønne krone, som indgår i EFs landbrugsordninger?«

Skriftlig begrundelse

Det er af afgørende økonomisk betydning for dansk landbrug, at den devaluering på 3 pct. inden for EMS-samarbejdet, som blev foretaget mandag den 22. februar, nu efterfølges af en tilsvarende devaluering af EFs grønne krone. Ministeren har flere gange udtalt sig om sagen og stillet i udsigt, at det ville ske, men det forekommer, at udtalelser fra regeringsmedlemmer i den seneste tid er blevet mere usikre. I en tid, hvor landbruget i forvejen økonomisk kører på de yderste marginaler, er en manglende grøn-krone-devaluering en ny voldsom belastning.

Svend Heiselberg (V):

Efter devalueringen den 22. februar lod ministeren og andre regeringsmedlemmer forstå, at man straks efter ville devaluere den grønne krone. Indtil dato har vi ikke hørt, hvornår det vil ske, men jeg håber, at ministeren her i dag kan fortælle, hvornår en devaluering af den grønne krone vil finde sted.

Jeg må samtidig sige, at det er noget overraskende, at man i en krisetid for landbruget foretager en devaluering af vor krone uden på forhånd også at have sikret sig mulighed

[Svend Heiselberg]

for at devaluere den grønne krone. Jeg tør slet ikke tænke på den situation, at vi havde fået lov til, som regeringen ønskede, at devaluere med 7-8 pct. Hvad ville der så være sket, hvis man ikke havde fået lov til at devaluere den grønne krone?

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Det passer ikke, når hr. Svend Heiselberg siger, at der ikke er blevet orienteret om disse forhold. Der har gentagne gange været orienteret om dette i folketingets markedsudvalg.

Den grønne krone skal devaluere med 3,3 pct. for at komme til at svare til kronens centralkurs efter devalueringen den 22. februar. Da det under forhandlingerne den 21. februar blev klart, at vi ikke kunne påregne at få den grønne krone devalueret med det samme, sikrede økonomiministeren, at der til devalueringens beslutningen blev knyttet en rådserklæring. I denne erklæring betinger Danmark sig, at den grønne krone skal devaluere i forbindelse med afslutningen af de årlige prisforhandlinger, dog senest 1. april. Ved den efterfølgende behandling i rådet af landbrugsministre har jeg kræftigt betonet, at afvisning af den samtidige devaluering af den grønne krone var et alvorligt brud på den hidtidige praksis og derfor var noget, der kom bag på regeringen, men det var også et brud på den såkaldte gentlemen's agreement, hvori der er fastlagt retningslinjer for afvikling af monetære udligningsbeløb og for erstatninger med henblik på at undgå nye.

Jeg kan oplyse, at Kommissionen nu formelt har fremsat forslag om en devaluering af den grønne krone med 3,3 pct. Det er min sikre fornemmelse efter samtaler med Rådets formand, den belgiske landbrugsminister, bl.a. her i København i mandags, og mine kolleger fra flere andre lande, at der ikke bliver problemer med at få vedtaget dette forslag til den 1. april, men det ser ud til, at det af praktisk-administrative grunde vil være mest hensigtsmæssigt, hvis ikrafttrædelsesdatoen for den nye grønne krone bliver mandag den 5. april. Jeg kan altså ikke give nogen 110 pct.s garanti for devalueringen, det kan man ikke, for det rent faktisk er sket, men vi regner helt bestemt med, at det sker.

Så vil jeg i øvrigt gøre opmærksom på, at den manglende devaluering af den grønne

krone ikke har medført tab for dansk landbrug, derimod en beskedent gevinst, men jeg er enig i, at vi først får den fulde fordel af devalueringen, når også den grønne krone er blevet devalueret.

Svend Heiselberg (V):

Det er beklageligt og overraskende, at ministeren nu siger, at han ikke kan garantere for, at man får devalueret her pr. 1. april, og at det også er kommet bag på regeringen, men det må vi jo tage til efterretning. Jeg håber så, at devalueringen vil ske her pr. 1. april, som ministeren delvis har givet tilsagn om.

Jeg vil sige for en anden gangs skyld, at regeringen ikke skal lade sig overrumple; derimod bør den have garanti for, at en devaluering af den grønne krone vil følge efter.

Vi kan jo huske, hvad der skete i 1979, da man devaluerede. Da gennemførte regeringen en særskat.

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Det kan nu ikke være nogen stor overraskelse, da vi har redegjort for disse forhold på i hvert fald 3 møder i markedsudvalget, hvori hr. Svend Heiselbergs parti også har sæde og hr. Svend Heiselberg endda selv somme tider kommer.

Regeringen har ingen planer om andre foranstaltninger over for landbruget i forbindelse med devalueringen denne gang, og jeg tror, man i landbruget er enig med mig i, at det vil være en fordel at få den gennemført.

Svend Heiselberg (V):

Overraskelsen består jo bare i, at ministeren umiddelbart efter den 22. februar gav udtryk for, at en devaluering af den grønne krone ville ske straks efter, og at man så i dag må konstatere, at der endog er tvivl om, hvorvidt det kan ske 1. april.

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Jeg har i dag givet udtryk for det, jeg hele tiden har givet udtryk for.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 386

8) Til *undervisningsministeren* af:

Karen Højte Jensen (KF):

»Hvad er ministerens holdning til flertallet i det centrale uddannelsesråds, CURs, forslag om at afskaffe folkeskolens afsluttende prøver med den begrundelse, at afsluttende prøver i folkeskolen ikke længere anses for nødvendige som basis for optagelse i de fortsatte uddannelser?«

Skriftlig begrundelse

Det må vække forundring, at forslaget er fremkommet, ikke mindst på baggrund af de noget vage argumenter, hvorfor det vil være af interesse at høre, om undervisningsministeren har til hensigt at følge flertallets indstilling. Der henvises til side 63 og 64 i »Mødermålsundervisningen. Hvilke mål? Hvilke midler?«

Fra konservativ side mener vi, at afsluttede prøver for elever såvel som for forældre udgør en naturlig evaluering på et langt skoleforløb, som vi ikke finder mening i at fjerne, da vi ser en værdi i, at eleverne lærer at samle et givet stof op for at aflevere det på tilfredsstillende vis, en opgave, som de unge senere vil blive stillet over for utallige gange.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg kan på dette spørgsmål svare, at det fortsat er i overensstemmelse med vores grundholdning og regeringens langsigtede mål, at de afsluttende prøver i folkeskolen bortfalder. Men når det er sagt, skal det også siges, at ved indgåelse af folkeskoleforliget i 1975 accepterede vi et prøvesystem, sådan som det fremgår af folkeskoleloven, og der har ikke siden da været og er heller ikke nu planer om at fravige det forlig, vi dengang indgik.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg er naturligvis bekendt med undervisningsministerens principielle holdning, men vi oplever gang på gang, at det bliver kastet ud, at nu må folkeskolens afsluttende prøver afskaffes. Vi så det for et par måneder siden, og grundskolerådet meddeler i en ganske anden forbindelse, nemlig i forbindelse med en rapport om skoletræthed, den undrende befolkning, at nu må prøverne afskaffes. CUR har nu fundet anledning til i forbindelse med en redegørelse om modersmålsunder-

visningen at pege på det samme problem. Jeg synes, det er temmelig utåleligt, at man skal blive ved med at høre disse ting.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om hun ikke har den holdning, at når den undersøgelse, der blev lavet for et par år siden af Danmarks pædagogiske Institut, klart tilkendegiver, at der er et stort flertal for at fastholde disse prøver, må man også gøre det. Denne undersøgelse viser, at den overvejende indstilling både hos elever, forældre og lærere er, at man bør bevare de afsluttende prøver i folkeskolen. Oven i købet viser det sig, at eleverne bliver mere og mere interesserede i at bevare disse prøver, idet en prøve i 1976 havde mindre tilslutning fra eleverne end nu. $\frac{2}{3}$ af alle elever, forældre og lærere er imod en afskaffelse, og det mener jeg nok gør et stort indtryk. Jeg vil derfor spørge ministeren, om det ikke foranlediger, at man i ministerens parti nu vil bortlægge alle disse forskellige udsagn på mere eller mindre relevante tidspunkter om, at prøverne nu må afskaffes.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Når fru Karen Højte Jensen siger, at hun er bekendt med min holdning til spørgsmålet om prøver i folkeskolen, kan det unægtelig godt undre, at hun derefter stiller et spørgsmål, der går ud på, hvad min holdning til prøver i folkeskolen er. Den er faktisk den samme. Jeg mener ikke, at de er nødvendige.

Men jeg har også svaret på fru Karen Højte Jensens sidste spørgsmål ved at sige, at jeg vedstår det folkeskoleforlig, vi indgik i 1975, og jeg har ingen planer om at tage initiativer til at afskaffe prøverne i folkeskolen. Så kan fru Karen Højte Jensen godt synes, at det er utåleligt at høre på disse udsagn om holdninger, men det er altså desværre de holdninger, jeg har – det må jeg så undskylde over for fru Karen Højte Jensen – og når jeg nu har dem, kan jeg ikke indse, hvorfor jeg ikke skulle give udtryk for dem.

Karen Højte Jensen (KF):

Skal jeg forstå ministerens udtalelse således, at denne undersøgelse ikke giver anledning til nye overvejelser? Jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren i samme anledning, om hun ikke kunne tænke sig at opprioritere 10.-klasseprøven. Det viser sig jo,

[Karen Højte Jensen]

at vi får en masse dobbeltuddannelser, fordi der ikke er indlagt reel kompetence i den.

Jeg har tidligere hørt ministeren udtale sig om prøvernes indhold og struktur, og jeg vil gerne have bekræftet eller afkræftet, om ministeren gennem bekendtgørelser ønsker at ændre ved folkeskolens prøvers indhold og struktur. For det konservative folkepartis vedkommende vil vi gerne ændre derhen, at vi fik to forskellige prøver efter 9. klasse, således at elever fra henholdsvis grundkursus og udvidet kursus fik mulighed for at blive prøvet i det indhold, de har arbejdet med i årets løb.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg må sige, at det er små og enkle spørgsmål, fru Karen Højte Jensen stiller til besvarelse af – så vidt jeg erindrer reglerne – et minuts varighed.

Jeg kan sige, at jeg mener i høj grad, vi skal gøre noget ved 10. klasse, men det vil vist være mest ærligt at sige, at de ting, jeg mener der skal gøres dér, nok er i eklatant modstrid med det, fru Karen Højte Jensen mener, idet jeg er af den opfattelse, at det ikke er prøver, vi har behov for, men nogle undervisningsformer, der er tættere knyttet til også nogle praktiske muligheder. Jeg tror med vores diskussion om skoletrætheden in mente, at det er dér, nogle af behovene ligger.

Hvad angår differentieret prøveniveau i 9. klasse, kan jeg også sige, at jeg henholder mig til folkeskoleforliget. Jeg har intet som helst ønske om at indføre differentieret prøveniveau i 9. klasse.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 398

9) Til *undervisningsministeren* af:

Ole Bernt Henriksen (KF):

»Ønsker ministeren gennem det såkaldte forskningsbudgetteringssystem at indføre statslig styring af forskningen på læreanstalterne?«

Skriftlig begrundelse

Det er oplyst, at direktoratet for de højere uddannelser er i færd med at indføre et så-

dant system, og spørgeren har svært ved at se anden hensigt med det end den i spørgsmålet angivne.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg har ved forskellige og endog temmelig mange lejligheder besvaret spørgsmål af et lignende indhold, men vil godt understrege endnu en gang, at formålet med forskningsbudgetteringssystemet ikke er at etablere en central statslig styring af forskningen, men derimod at skabe et værktøj, som kan medvirke til, at ressourcerne til de videregående uddannelser fordeles på mere kvalificeret vis.

Ressourcerne til universiteter og højere læreanstalter gives fortsat som rammer, der ikke er øremærkede til bestemte formål. Imidlertid fremkommer disse rammer jo som en sum af delbudgetter til forskellige aktiviteter, bl. a. til undervisning og forskning, og en af hensigterne med det såkaldte budgetudviklingsarbejde er at kunne budgettere disse enkeltaktiviteter så realistisk, som det overhovedet er muligt; og det er altså i dette lys, forskningsbudgetteringssystemet skal ses.

Forskningsandelen ved disse institutioner var tidligere afhængig af tilgangen af studerende, idet 40 pct. af den samlede tid for det fastansatte videnskabelige personale skønnedes anvendt til forskning.

Denne sammenknytning mellem studentertilgang og forskning er ud fra et forsknings-synspunkt absolut ikke hensigtsmæssig, og formålet med forskningsbudgetteringssystemet er at få opbygget en selvstændig argumentation for forskningsandelen ved universiteter og læreanstalter. Formålet er at sikre, både at de nødvendige ressourcer tildeles forskningen, og at forskningsaktiviteterne bliver tilstrækkelig højt prioriteret internt, idet det, som jeg nævnte før, stadig er institutionen selv, der mest hensigtsmæssigt kan disponere over de tildelte rammer.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Jeg vil først takke ministeren for svaret. Jeg synes, det var et meget fornuftigt svar, som jeg egentlig var glad for. Jeg forstår det sådan, at ministeren har givet tilsagn om, at det nye system ikke vil blive brugt til at styre forskningen, påvirke forskningen. Vi beholder stadig væk fri forskning. Men jeg vil gerne være sikker på, at jeg har forstået det rig-

[Ole Bernt Henriksen]

tigt. Ministeren vil på den anden side med dette udvirke, at der bliver forsket. Vi kan eventuelt i en debat her, som jeg synes vi skal have næste år, drøfte, hvordan forskningen egentlig står, for ligesom at få en målestok for, hvor meget vi har.

Jeg ved ikke, om det er ubeskedent at spørge ministeren, hvornår dette forskningsbudgetteringssystem skal begynde at køre. Jeg bliver vældig nysgerrig: skal det ligge i undervisningsministeriet, eller er det tanken, at det skal ligge decentralt ude på læreanstalterne?

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg er enig med spørgeren i, at vi skal have en forskningsdebat. Den var som bekendt fastsat til den eftermiddag, hvor valget blev udskrevet om formiddagen, og derved bortfaldt den, men jeg er helt indstillet på i begyndelsen af næste samling at tage en forskningsdebat, som jeg synes det er væsentligt bliver ført her i huset.

Jeg kan bekræfte, at hensigten med forskningsbudgetteringssystemet er at sikre forskningen. Vi har f. eks. inden for de humanistiske områder af beskæftigelsesmæssige grunde skåret meget stærkt ned på indtaget af studerende. Efter min opfattelse er det helt urimeligt, at forskningen derved bliver nedsat tilsvarende. Forskningsbudgetteringssystemet vil være med til at sikre den nødvendige forskning uanset studentertilgangen.

Hvad angår brugen af forskningsbudgetteringssystemet, har vi nu nogle forsøgs- og prøvekursler i gang, og vi skal selvfølgelig drage nogle erfaringer af dem, inden vi fuldt ud sætter systemet i gang.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Det er jo et meget harmonisk spørgsmål-svar-spil, vi kører nu. Grunden til, at jeg spurgte og ville have klarhed over dette tidlige, er: betyder det, fru minister, at der så også vil blive mulighed for, at vi kan konstatere, at der faktisk drives fremtidsforskning i Danmark? Det er et forskningsområde, der efterhånden er ved at være ret gammelt – vel fra 1946-47, plejer man at sige – og det findes, så vidt jeg ved, ikke noget sted i offentlig regie her i Danmark. Jeg vil gerne spørge ministeren: er det tanken, at der også skal

fremtidsforskning ind i dette forskningsbudgetteringssystem?

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg vil ikke finde det rimeligt, at jeg her står og tager stilling til, hvilke former for forskning der skal finde sted i dette land. Den diskussion hører rettelig hjemme ude på forskningsinstitutionerne. Så kan det offentlige sætte yderligere midler af til en given forskning, som regeringen ønsker fremmet. Det har den bl. a. gjort med hensyn til energiforskningen. Men debatten om, hvilke områder der skal forskes i, hører hjemme ude i institutionsverdenen, i forskningsverdenen.

Spm. nr. 412

10) Til *undervisningsministeren* af:

Ole Bernt Henriksen (KF):

»Vil ministeren tage initiativ til en styrkelse af de klassiske sprog i skole og gymnasium?«

Skriftlig begrundelse

I en kronik i Aarhus Stiftstidende er påvist, at bl. a. forskningen i Danmark forudsætter opretholdelse og styrkelse af undervisningen i de klassiske sprog.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Det er egentlig, må jeg tilstå, lidt vanskeligt for mig at finde nogen begrundelse for, at dette spørgsmål stilles netop nu. Jeg kan ikke finde nogen ydre anledning, og i skolerne er der heller ikke sket noget, som, så vidt jeg kan se, kan begrunde spørgsmålet.

Folkeskolens latinundervisning blev gennemdrøftet i forbindelse med en ændring af folkeskolens fagrække i 1979, og hvad angår ungdomsskolen, besluttede folkettingen i 1981, at der skulle være en mulighed for, hvad der ikke havde været før, at tilbyde undervisning i latin for elever, der går i 9. klasse.

I gymnasiet er der i såvel græsk som latin gennemført en indholdsmæssig revision af fagene, og det er sket på foranledning ikke mindst af fagenes lærere. Som et led i denne revision er der efter en forsøgsperiode indført skriftligt græsk på den klassisksproglige gren, og jeg må indrømme, at jeg på den baggrund ikke finder nogen anledning til at

[Undervisningsministeren]

tage nye initiativer vedrørende de klassiske fag.

Noget andet er, at jeg – i lighed med spørgeren, tror jeg – kan være overordentlig bekymret over, at stadig færre unge vælger en solid fremmedsproglig uddannelse i gymnasiet. Desværre ser det igen i år ud til, at antallet af sproglige gymnasiaster, altså unge, der vælger det sproglige gymnasium, vil være stærkt vigende, men det kan vi jo ikke gøre noget ved gennem sprogene som sådanne, som spørgeren spørger mig om. Derimod må vi have en debat om problemstillingen i forbindelse med en drøftelse af hele gymnasiets indhold og struktur.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Jeg skal gerne fortælle ministeren, hvorfor jeg rejser spørgsmålet nu – jeg har i øvrigt rejst det for nogen tid siden, jeg har faktisk ført en kampagne på dette område gennem længere tid.

Jeg har en voldsom bekymring for, hvad der sker, hvis faldet af personer i Danmark, der kan græsk og latin, fortsætter. Det er jo sådan, at 60–70 pct. af de ord, man bruger på fransk f. eks. – og på engelsk 60 pct. – er enten græsk eller latin. Græsk og latin er de videnskabelige sprog. Man kan ikke forestille sig en videnskabelig kommunikation uden dem. Men dertil kommer, at dansk er et sprog, man kunne næsten sige et bondsprog, der i sin tid blev fyldt ind i en ramme af latin. Det latinske sprog er det mest forbilledlige sprog at fylde andre sprog ind i og derved give dem en værdi.

Hvis den udvikling, som ministeren så rigtigt beskriver, fortsætter, står vi efter min opfattelse over for en række voldsomme problemer for det danske samfund om en række år. Ministeren vil være opmærksom på behovet for f. eks. at få nyoversat Det gamle Testamente med jævne mellemrum, efterhånden som generationerne skrider frem.

Jeg vil egentlig godt – vi skal ikke tage en diskussion om det her i dag – spørge ministeren, om hun deler den opfattelse, at vi faktisk skal til at føre en kamp for at bevare kendskabet til de klassiske sprog i Danmark. Det kan ske gennem bestemmelser om, at folk skal lære dem på visse trin. Det kan måske også ske på anden måde.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Som jeg gav udtryk for før, har jeg også en bekymring for de fremmede sprogs placering i gymnasiet, fordi så få efterhånden vælger dem. Og jeg har som klassisk-sproglig student også spørgerens kærlighed til græsk og latin. Men jeg er nødt til at bedrøve spørgeren med, at jeg ikke er sikker på, at det, at vi styrker græsk og latin, også styrker vore muligheder for at lære andre fremmede sprog. Jeg ved ikke, om jeg kan tage mig selv som parameter, men jeg er ikke sikker på, at mine franskkundskaber ikke havde haft bedre af, at jeg havde valgt det nysproglige gymnasium i stedet for, som jeg gjorde, det gamlesproglige gymnasium.

Jeg er ikke sikker på, at jeg kan være enig med spørgeren i alle filosoferingerne på dette område. Men tilbage står, at der er en stærk tendens til, at unge i dag går i det matematiske gymnasium, ikke i det sproglige gymnasium. I et lille sprogområde som vores kan det på lang sigt blive en alvorlig sag, og derfor må vi alvorligt diskutere – og jeg mener altså, at det hører sammen med en debat om gymnasiets fremtid – hvordan vi sikrer vores befolknings høje niveau med hensyn til fremmede sprog.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Som tidligere meddelt udgår det som nr. 11 opførte spørgsmål (spm. nr. 416) til skriftlig besvarelse.

Spm. nr. 431

12) Til *undervisningsministeren* af:

Karen Højte Jensen (KF):

»Med hvilken begrundelse har ministeren besluttet, at akademikere ikke skal have lov til at påbegynde en videregående uddannelse?«

Skriftlig begrundelse

Der er med beslutningen om at udelukke akademikere fra fortsat uddannelse taget hul på en helt ny og diskriminerende form for adgangsbegrænsning. Det vil på lidt længere sigt få meget alvorlige konsekvenser for uddannelsesniveaet i Danmark, at der ikke

[Karen Højte Jensen]

længere skal være mulighed for at erhverve flere videregående uddannelser. Forskningen og erhvervslivet vil meget hurtigt komme til at mærke dette.

På denne baggrund anmodes ministeren om at redegøre for sin begrundelse for denne beslutning.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg bliver nødt til at starte med at sige, at det har jeg ikke besluttet. Spørgsmålet er ikke korrekt.

Den ændring af optagelsesreglerne, jeg har besluttet at gennemføre i år, er, at ansøgere, der i forvejen har en kandidatuddannelse, skal optages gennem en særlig kvota i optagelsessystemet, hvor der optages efter konkret vurdering og i prioritering blandt forskellige andre typer ansøgere, f. eks. ansøgere, der ikke har et adgangsgivende grundlag, men som på anden måde har kvalificeret sig til at gennemføre en videregående uddannelse. I vurderingen af kandidaterne kan f. eks. indgå, om de sigter mod specielle samfundsrelevante uddannelseskombinationer.

Den kvota, kandidaterne skal optages gennem, udgør mange steder 10 pct. af optagelsespladserne, nogle steder 20 pct., og der kan derfor godt opstå en noget kraftigere adgangsbegrænsning for nogle kandidater end tidligere. Men søgningspresset i denne kvota har tidligere været meget svingende fra uddannelse til uddannelse, så der vil næppe generelt blive tale om en kraftigere adgangsbegrænsning for gruppen.

Begrundelsen for ændringen er udelukkende den simple, at jeg finder det overordentlig vigtigt at skabe nogle ekstra uddannelsespladser til de meget store ungdomsårgange, som netop i disse år søger videregående uddannelse. Det er ikke muligt at udvide optagelseskapaaciteten svarende til den øgede søgning. Så længe der er behov for at regulere tilgangen til de videregående uddannelser, må man acceptere, at ikke alle kan optages. Jeg finder det i den forbindelse vigtigt, at vi først og fremmest optager dem, som ingen uddannelse har fået, fremfor at optage dem, som har fået en 6-7-årig kandidatuddannelse. De må acceptere ikke at blive udelukket, men måske ikke at have helt så nem adgang til at få uddannelse nr. 2 eller, som jeg hørte

det forleden, endog kandidatuddannelse nr. 3.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret. Jeg er glad for den oplysning, at det ikke helt var det, jeg havde forudset. Det har været meget vanskeligt at få verificeret disse ting, så derfor kan man jo om ikke andet bruge et onsdagsspørgsmål til at få en afklaring af nogle rygter, der verserer.

Jeg kan forstå, at det drejer sig om en særlig kvotaordning, men jeg finder alligevel, at der er problemer i det. Nu var det meget groft skitseret. Det er klart, at ministeren ikke kan komme med detaljer på alle områder, men jeg vil da gerne stille nogle konkrete spørgsmål, f. eks: bliver det fortsat muligt for en ingeniør at tage en HD-eksamen efter ingeniørstudiet? Det er et af de områder, som erhvervslivet og forskningsområderne kan være meget interesserede i.

Når jeg har rejst spørgsmålet, er det, fordi jeg føler, at man måske ikke fremtidig vil kunne animere og udnytte de evner og initiativer, der måtte ligge hos folk, der gerne vil ind i en uddannelse. Hvis man blokerer i alt for høj grad med hensyn til at tage to uddannelser efter hinanden, så vil man også risikere, at humanister, der gerne vil gå ind i en uddannelse, der i højere grad kunne skaffe beskæftigelse, forhindres heri.

Jeg vil også godt spørge ministeren: hvor mange pladser får vi på denne måde? Det synes jeg det er meget vigtigt at få at vide.

Til slut vil jeg spørge, om ministeren kan afkræfte eller bekræfte et andet rygte, der har været fremme, om, at uddannelsespladser skal forbeholdes folk under 25 år. Jeg håber, at det, da ministeren ikke nævnedet det, også er et af de løse rygter.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg bliver spurgt, om en ingeniør vil kunne tage HD-eksamen. Jeg tror, jeg i mit første indlæg sagde, at i vurderingen vil indgå f. eks., om den pågældende sigter mod specielle samfundsrelevante uddannelseskombinationer. Man kunne forestille sig, at det netop var en kombination som den, der blev nævnt her. Eller for at tage et andet eksempel: en tandlæge, der ønsker at blive kæbekirurg,

[Undervisningsministeren]

ville det også være rimeligt at give adgang til det.

Men i øvrigt kan de kandidater, som måtte blive afvist med hensyn til at begynde en ny videregående uddannelse, i stedet benytte sig af de tilbud om enkeltkurser, der findes i institutionerne. For en anden kategori af dem er der de særligt tilrettelagte kurser, som just er etableret med henblik på færdiguddannede, som har vanskelige beskæftigelsesvilkår. Vi har en række af dem kørende på vores institutioner i denne vinter, hvor vi giver dem f. eks. et erhvervsøkonomisk kursus eller et EDB-planlæggerkursus oven i deres kandidateksamen, således at deres erhvervs muligheder er væsentligt forbedrede.

Jeg tror, at vi med dette på bedste vis sikrer rimelige forhold for alle, bl. a. dem, som ønsker at supplere en uddannelse, og ikke mindst sikrer vi de unge, som ellers ikke har noget alternativ, at de kan få en uddannelse.

Jeg kan sige, at hvad pladserne angår – det bør jeg have med – har jeg ikke de eksakte tal, men det er adskillige hundrede pladser, det drejer sig om.

Karen Højte Jensen (KF):

Desværre svarer ministeren ikke på mit spørgsmål om 25 års grænsen, men det kan vi måske vende tilbage til lidt senere.

Jeg vil godt spørge, om ministeren ikke finder det u hensigtsmæssigt, at man indfører en sådan regel. Jeg går ud fra, at den skal have tilbagevirkende kraft 6–8 år. Vil der ikke være unge mennesker, der er gået ind i systemet, fordi de kunne tænke sig at uddanne sig på en bestemt måde, der nu afskæres derfra?

Jeg vil godt spørge ministeren, om nogle af disse dispensationsregler, som det formodes at være, bliver skitseret, så folk har mulighed for at se, hvad de kan gøre, hvilke muligheder der ligger. Hvis det bliver tilfældighedernes spil, finder jeg denne beslutning endnu alvorligere, end jeg i forvejen finder den.

Finder ministeren det rimeligt på denne måde at diskriminere en enkelt gruppe? Det er sådan, at folkeskolelærere, så vidt jeg kan forstå på ministeren nu, kan tage en akademisk uddannelse efter folkeskolestudiet, så de i virkeligheden bruger lige så mange ressourcer. Man kan eksempelvis også fortsat

tage en EFG-uddannelse, og man kan derefter blive journalist, og så kan man gå på universitetet. Er det ikke diskriminering af en enkelt gruppe? Det finder jeg bekymrende.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg nævnte det ikke, fordi der ikke er taget beslutning om, at det skal reserveres folk under 25 år.

Der bliver spurgt, om det er at diskriminere en enkelt gruppe. Ja, det kan man diskutere. Jeg vil sige, at hvis ikke vi foretog dette, så diskriminerede vi en anden gruppe, nemlig dem, der har gået i gymnasiet og har taget studentereksamen eller HF-eksamen med henblik på at få en videregående uddannelse, og som altså kun har fået en uddannelse, der giver studiekompetence, men ingen erhvervskompetence. Når der ikke er plads til alle, synes jeg faktisk, det er rimeligt at give de unge erhvervskompetence fremfor at give hr. Jensen erhvervskompetence nr. 2 eller 3. Det kan man selvfølgelig kalde diskriminering.

Jeg tror, spørgeren er enig med mig i, at vi ikke har ubegrænset råd i vores samfund i øjeblikket, og så må opgaven være at sikre, at flest muligt får erhvervskompetence. Det er ikke i min sprogbrug diskrimination. Jeg kalder det faktisk en fornuftig hensyntagen til unge mennesker.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 454

13) Til udenrigsministeren af:

Steen Folke (VS):

»Vil regeringen arbejde for, at NATOs forberedelser til opstilling af 572 nye atomraketter i Vesteuropa bliver stillet i bero, mens der i Genève forhandles mellem USA og USSR om mellemdistanceraketter i Europa?«

Skriftlig begrundelse

Hvis NATO, inden forhandlingerne i Genève bliver genoptaget i maj, vedtager at stille forberedelserne til opstilling af de nye atomraketter i bero, vil der være langt større chance end hidtil for, at disse forhandlinger faktisk fører til et positivt resultat.

[Steen Folke]

Sovjetunionens seneste udspil, en erklæring om et ensidigt stop for opstilling af flere SS-20 raketter, bør modtages positivt. I betragtning af det antal SS-20 raketter, USSR allerede har opstillet, er der ingen grund til begejstring. Men der er trods alt tale om en ensidig foranstaltning, og derfor bør den hilses velkommen. Det har ledende demokratiske politikere allerede gjort i USA, ligesom Olof Palme har gjort det med disse ord: »Jeg betragter det som entydigt positivt. Det er strålende, hvis supermagterne tilbyder at geare våbenkapløbet ned, og det kan starte en udvikling, som fører til rigtige aftaler og fælles midler«. Derimod har præsident Reagan på rygmarven afvist det sovjetiske udspil.

Hvis den danske regering mener noget alvorligt med sit ønske om at bidrage til nedrustning, må den som et minimum arbejde for, at NATO nu stiller forberedelserne til opstilling af de nye atomraketter i bero.

Fjerde næstformand (Arentoft):

I udenrigsministerens fravær vil spørgsmålet blive besvaret af statsministeren.

Steen Folke (VS):

Jeg har bemærket, at statsministeren har modtaget præsident Bresjnevs udspil om en ensidig fastfrysning af antallet af SS-20 raketter forholdsvis positivt med nogle velvillige, men ikke særlig forpligtende bemærkninger. Jeg synes heller ikke, der er grund til at falde i svime over dette udspil fra sovjetisk side, men jeg mener, at det trods alt er et positivt udspil, og at der er tale om vilje til ensidigt at gøre noget for at fastfryse den stadige oprustning.

Jeg mener, det er fantastisk afgørende, at der fra NATOs side også kommer konkrete udspil for at imødegå oprustningen, og derfor har jeg som en lille ting spurgt om, hvorvidt man ikke i det mindste kunne stille forberedelserne til opstilling af de meget omtalte 572 nye atomraketter i Vesteuropa i bero. I sig selv ville det ikke være nogen stor ting, men det ville virkelig kunne gavne forhandlingsklimaet i Genève, hvis der kom en sådan foranstaltning fra NATOs side.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Mit svar på det spørgsmål er, at det efter regeringens opfattelse er meget vigtigt, at der

overhovedet ikke bliver tale om opstilling af alle disse missiler.

Det er klart, at der er tale om en sag, som omfatter begge sider. Sovjetunionen må således på sin side også være rede til at afvikle sine mellemdistancemissiler. Det er det, der skal forhandles om i Genève. Det er det, vi håber at Sovjetunionen med præsident Bresjnevs udtalelse for nylig har vist vilje til at prøve at finde frem til. Det har vi modtaget positivt, og vi håber, at der med det som udgangspunkt kan komme reelle forhandlinger i gang i Genève. Det er det, der er det ønskelige.

Og så vil jeg sige, at også NATO har vist vilje til at holde igen, men det er vigtigt, at begge parter gør det, og jeg opfatter som bekendt og som sagt præsident Bresjnevs udtalelser som noget positivt, som vi absolut skal være åbne over for.

Steen Folke (VS):

Jeg må sige, jeg er meget skuffet over statsministerens svar, for han går uden om at svare konkret på det stillede spørgsmål. Fromme forhåbninger og ønsker gør det jo ikke.

Jeg mener også, det vil være godt at få fjernet alle sovjetiske SS-20 raketter, men der indgår jo en større problematik omkring andre NATO-landes atomraketter. Der er engelske, der er franske, der er amerikanske raketter på neddykkede u-både. Det er klart, at det er en større problematik, der rejses, når man også kræver alle sovjetiske raketter fjernet, hvad jeg sandeligt også gør.

Men spørgsmålet er, hvordan man overhovedet kommer i gang. Der siger statsministeren, at NATO har vist vilje til at holde igen. Hvad er det, NATO har gjort? Hvad er det for en vilje til at holde igen? Jeg mener, at NATO er gået i gang med et gigantisk oprustningsprogram med de 572 raketter, og at USA derudover har et endnu langt større atomoprustningsprogram på tapetet. Jeg ved ikke, hvad det er for en vilje til at holde igen, statsministeren snakker om.

Jeg stillede et helt konkret spørgsmål: kunne man ikke i det mindste som et lille skridt på vejen sige: nu vel, vi vil godt stille forberedelserne til disse 572 nye atomraketter i bero, mens forhandlingerne løber i Genève? Det synes jeg under alle omstændigheder

[Steen Folke]

ville være en god ting. Jeg synes, at nu, hvor der er kommet et udspil fra østlig side, er det særlig påkrævet, at der kommer et ordentligt, gedigent udspil fra vestlig side i retning af i hvert fald at udskyde denne nye atomoprustning. Det vil jeg gerne have statsministeren til at forholde sig konkret til, ikke bare med nogle mere uforpligtende ønsker og forhåbninger.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg lagde mærke til, at hr. Steen Folke sagde, at også han ønskede, at alle sovjetiske missiler skulle trækkes væk. Jeg vil gerne tilføje, at jeg mener, at alle sovjetiske missiler og alle USA-missiler bør trækkes væk. Jeg siger altså noget om begge sider. Men jeg må nok sige, at det jo ikke er noget, man sådan lige får hverken den ene eller den anden part til at gøre.

Jeg må derfor sige, når hr. Steen Folke spørger, hvordan vi kommer i gang, at regeringen i hvert fald i det omfang, vi kan påvirke udviklingen, har givet udtryk for, at der er tale om et skridt fra Bresjnevs side, som der er grund til at forholde sig åbent over for. Det har jeg givet udtryk for offentligt, og det mener jeg er med til i al beskedenhed at påvirke holdningen i retning af, at afspænding og nedrustning på atomvåbnenes område bør finde sted.

Jeg synes, det er forkert at sige, at der ikke fra vestlig side har været udfoldet bestræbelser på at reducere atomvåbnenes rolle i Europa. Som det sikkert er bekendt, har NATO siden 1979 i hvert fald trukket ca. 1.000 kernesprængladninger tilbage, og det er sket i en periode, hvor Sovjetunionen siden midten af 1970erne har opstillet cirka én ny SS-20 raket pr. uge, i alt ca. 300, hvoraf ca. 200 med 600 sprænghoveder kan nå mål i Europa. Jeg synes derfor, der er tale om kendsgerninger, som man ikke kan se bort fra.

Men i øvrigt er situationen den, at der ikke i øjeblikket er tale om opstilling af vestlige missiler. Det er stillet i bero til 1983, og det er denne periode, begge parter må udnytte ved at være åbne over for hinanden, og den danske regering har altså på denne baggrund sagt, at vi bør være modtagelige for det skridt, Sovjetunionen har taget.

Steen Folke (VS):

Ja, foreløbig er regeringen jo altså direkte medansvarlig for forberedelserne til opstilling af de 572 atomraketter.

Statsministeren siger, at det er stillet i bero til 1983. Næh, det har hele tiden været meningen, at disse raketter skal udstationeres i 1983, og det er fortsat planen, og forberedelserne til denne opstilling foregår.

Det, jeg beder statsministeren om, er at arbejde for, at forberedelserne bliver stillet i bero, sådan at man kan få nogle ordentlige forhandlinger i et gunstigt forhandlingsklima. Og jeg vil stadig væk bede om at få et helt præcist svar på det spørgsmål: vil statsministeren, vil regeringen arbejde for, at forberedelserne bliver stillet i bero, sådan at forhandlingerne kan gå deres gang på en gunstig måde?

Og så vil jeg gerne stille et tillægsspørgsmål: kan statsministeren på baggrund af bl. a. det, han siger i dag, dementere det, som Radioavisen mente at vide til morgen, nemlig at forsvarsministrene, heriblandt den danske, som er forsamlede i USA, vil komme med en afvisning af det sovjetiske udspil, Bresjnevs udspil? Så vidt jeg forstår statsministeren, harmonerer det i hvert fald ikke helt med statsministerens opfattelse.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg tror, at vi alle med glæde kan konstatere, at i dag har teknikken virket tilfredsstillende. (*Munterhed*).

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Fjerde næstformand (Arentoft):

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Maisted: spm. nr. 369, 370 og 424

Barsøe-Carnfeldt: spm. nr. 384

Erenbjerg: spm. nr. 389

Gert Petersen: spm. nr. 390

Henrik Toft: spm. nr. 393

Waldorff: spm. nr. 399

Bernhard Baunsgaard: spm. nr. 400

Tommy Dinesen: spm. nr. 403

Steffensen: spm. nr. 408

[Fjerde næstformand]

Aase Olesen: spm. nr. 409
 Birgith Mogensen: spm. nr. 410
 Collet: spm. nr. 411
 Dohrmann: spm. nr. 413 og 414
 Askjær Jørgensen: spm. nr. 417-419
 Dræbye: spm. nr. 426
 Arne Christiansen: spm. nr. 446

Spm. nr. 369

Til *energiministeren* (4/3 82) af:

Maisted (FP):

»Hvornår har folketinget besluttet, at investeringerne som forudsat ved vedtagelsen af anlægsloven for naturgas skulle øges fra ca. 526 mill. kr. (1980-niveau) til ca. 650 mill. kr. (1980-niveau) i den sydjyske region?«

Begrundelse

Bl.a. på baggrund af investeringerne i den sydjyske region på ca. 451 mill. kr. vedtog folketinget anlægsloven for naturgas. Derfor virker det besynderligt, at investeringsrammen er blevet så elastisk, at det endelige tal ikke kan beregnes i dag.

Besvarelse (22/3 82):**Energiministeren (Poul Nielson):**

Investeringsrammen for den sydjyske region er på 700 mill. kr. (april 1981 prisniveau - ekskl. moms), jfr. min besvarelse af folketingsspørgsmål nr. 72 af 5. februar 1982.

I min besvarelse af folketingsspørgsmål nr. 1270 af 7. august 1981, stillet af Ervin Jensen, er redegjort for naturgasinvesteringerne i den sydjyske region. Naturgasforsyningen af det sydjyske område påbegyndes den 1. oktober 1982. Af hensyn til gennemførelsen af varmeplanlægningen i området har regeringen besluttet at gennemføre den i spørgsmålet nævnte forhøjelse af investeringsrammen. En endelig fastsættelse af nye investeringsrammer for gasprojektet må afvente resultaterne af den igangværende ajourføring af naturgasprojektet.

Spm. nr. 370

Til *ministeren for skatter og afgifter* (4/3 82) af:

Maisted (FP):

»Finder ministeren, at lønmodtagere, der er ansat i private virksomheder, bliver rime-

ligt behandlet med hensyn til kørselsgodtgørelse, og vil ministeren ligestille ansatte i den private sektor og den offentlige sektor med hensyn til kørselsgodtgørelse?«

Begrundelse

Min begrundelse for spørgsmålet er et læserbrev i Næstved Tidende, hvor Gunnar Pehrson, Edith Rodesvej 74, Næstved, skriver følgende:

»Jeg har gennem den sidste tid læst om, hvordan sundhedsplejerskerne i Fakse må træne til cykelryttere i landevejscykling på grund af, at de er utilfredse med den kørselsgodtgørelse, man modtager fra det offentlige for brugen af privat bil, da man for at køre 12.000 km i offentlig regie får en godtgørelse på 19.320 kr. udbetalt pr. år, som man samtidig ikke betaler skat af.

Jeg har ligeledes læst, at Fakse byråd ikke vil ændre på den løsning, som der kom ud af miseren, og det kan jeg kun hilse med tilfredshed.

Jeg har en fornemmelse af, at gør man regnestykket op, har man et nettooverskud på 2.656 kr. pr. år, hvis man kører 12.000 km. Ved at tage de faktiske udgifter og lægge dem sammen kommer jeg frem til et beløb, der siger 16.664 kr. I dette tal indgår følgende punkter. Benzin, værditab, vedligeholdelse, dæk, vask og parkering. Jeg er endvidere af den opfattelse, at andre udgifter i forbindelse med bilen er faste udgifter, som man har i forvejen.

Det urimelige i dette er samtidig, at hvis man som lønmodtager ansat i et privat firma for at komme på arbejde er nødsaget til at bruge sin private bil og ikke får kørselsgodtgørelse hos sin arbejdsgiver, går det helt skævt. Denne lønmodtager får et skattemæssigt kørselsfradrag for de samme 12.000 km på 11.160 kr.

Han skal først ud og tjene pengene, inden han kan trække dem fra, men han har de samme udgifter til bilen, nemlig 16.664 kr., som den offentligt ansatte har.

For at vise den før omtalte skævhed vil jeg til sidst stille tallene op imod hinanden på følgende måde: Den offentligt ansattes tal er 19.320 kr. Lønmodtagerens tal må, for at det skal give et retfærdigt billede, have en skattemæssig værdi af 11.160 kr. For nemheds skyld vil det sige en trækprocent på 50, og så

[Maisted]

er lønmodtagerens tal 5.580 kr. Det giver en difference på 13.740 kr. for de samme kørte kilometer.

Jeg kan ud af disse tal se, at når en ansat i den offentlige sektor har kørt 12.000 km, skal lønmodtageren i den private sektor køre 4.548 km. for at få de samme skattekroner, og så bliver hans udgifter jo betydeligt større.»

Jeg kan tilføje, at indsenderen af læserbrevet over for mig har gjort opmærksom på, at tallet 4.548 km i brevet ikke er i overensstemmelse med oplægget til samme, da tallet er 41.584 km, og at der i brevet ikke er taget højde for, at man ikke kan fratække de første 2.000 kr.

Besvarelse (17/3 82):

Ministeren for skatter og afgifter (Lykkesoft):

Når en lønmodtager i en privat virksomhed får udbetalt kørselsgodtgørelse for benyttelse af egen bil i firmaets tjeneste, skal den modtagne godtgørelse medregnes til den skattepligtige indkomst, men modsvarende kan der foretages fradrag for udgift til bilens drift efter følgende regler:

Den skattepligtige kan vælge mellem at fratække de dokumenterede eller på tilfredsstillende måde sandsynliggjorte udgifter pr. kilometer eller foretage fradrag efter de af ligningsrådet fastsatte satser, der forudsættes at dække samtlige udgifter ved bilens drift, herunder afskrivning.

Frdrag for de faktiske udgifter eller fradrag efter ligningsrådets satser vil kunne anvendes, uanset om man modtager kørselsgodtgørelse eller ikke.

For så vidt angår rejsegodtgørelser, der ydes under udførelse af offentlige hverv, der gør det nødvendigt for den pågældende at tage ophold uden for hjemstedskommunen, medregnes disse efter de gældende regler ikke til den skattepligtige indkomst.

Ved fastsættelsen af ligningsrådets satser lægges de af løn- og pensionsdepartementet fastsatte satser for benyttelse af eget befordringsmiddel på tjenesterejser o.lign. til grund, og i de omhandlede relationer er der derfor ikke tale om nogen reel forskelsbehandling mellem de offentligt og privat ansatte.

Spm. nr. 384

Til *energiministeren* (8/3 82) af:

Barsøe-Carnfeldt (FP):

»Vil ministeren oplyse, om det er muligt, at den allerede meget benyttede DVN (Dansk Varefakta Nævn) mærkning kunne anvendes i stedet for den i lovforslag nr. L 91 om mærkning og oplysningspligt vedrørende forbrug af energi foreslåede?«

Begrundelse

De fleste danske fabrikker af husholdningsmaskiner benytter allerede frivilligt DVN mærkning, og denne DVN mærkning giver tilsyneladende køberne tilfredsstillende oplysning vedrørende energiforbrug.

Besvarelse (18/3 82):

Energiministeren (Poul Nielson):

Frivillige DVN-mærkningsordninger kan ikke træde i stedet for en lov om mærkning og oplysningspligt vedrørende forbrug af energi. Tilvejebringelse af en lov hjemmel er en forudsætning for, at der kan fastsættes energimærkningsbestemmelser, som også dækker de produkter, som ikke er underlagt en frivillig energimærkningsordning. Det er desuden en forudsætning for, at man her i landet på en administrativt hensigtsmæssig måde kan gennemføre Rådets direktiv af 14. maj 1979 om oplysning ved mærkning om husholdningsapparaters energiforbrug.

Ved udformningen af de konkrete mærkningsbestemmelser vil der som hidtil blive forhandlet med Dansk Varefakta Nævn med henblik på at udnytte de hos nævnet indhøstede erfaringer bedst muligt i en for alle parter tilfredsstillende energimærkningsordning, herunder udnytte erfaringerne med henblik på at kunne tage nye initiativer.

For så vidt angår områder, hvor EF ikke – eller endnu ikke – har taget initiativer, vil et samarbejde med blandt andre Dansk Varefakta Nævn kunne danne dele af grundlaget for etablering af energimærkningsordninger.

Spm. nr. 389

Til *miljøministeren* (8/3 82) af:

Erenbjerg (S):

»Hvilke initiativer har miljøministeren mulighed for at tage for at forhindre, at øen Vejrø, beliggende i Smålandshavet, afhændes

[Erenbjerg]

til udenlandske konsortier, og vil ministeren tage skridt til, at en sådan afhændelse forhindres, evt. gennem en erhvervelse af øen i henhold til lov nr. 230 af 7. juni 1972 om erhvervelse af fast ejendom til fritidsformål med henblik på en rekreativ udnyttelse af øen, således at området sikres forbliven på danske hænder og anvendelse til et formål, der tjener almenvellets interesser?»

Begrundelse

Efter at den nuværende ejer af Vejro står over for konkurs, har der været forlydender fremme om, at øen eventuelt kunne afhændes til et tysk konsortium og danne basis for en ferieby.

Besvarelse (17/3 82):

Miljøministeren (Erik Holst):

En offentlig erhvervelse af Vejro kan foruden gennem en særbevilling – som allerede anført i spørgsmålet – ske ved køb i medfør af lov om erhvervelse af fast ejendom til fritidsformål. Den administreres af fredningsstyrelsen. Jeg har forelagt spørgsmålet for fredningsstyrelsen, der har oplyst følgende:

»Fredningsstyrelsen har fået en henvendelse – gennem Dansk Folkeferie – om eventuel statslig erhvervelse af Vejro i medfør af erhvervelsesloven.

Prioriteringen af de i finansåret foreliggende forslag til erhvervelser i medfør af nævnte lov foretages af et særligt under miljøministeriet nedsat udvalg, hvor også finansministeriet og Amtsrådsforeningen er repræsenteret. Der foreligger en række forslag til erhvervelser i 1982, hvoraf der dog kun foreligger prismæssige oplysninger for en del (ca. 57 mill. kr.). Skønsmæssigt kan det anslås, at imødekommelse af alle erhvervelsesforslagene i 1982 vil medføre udgifter på ca. 90 mill. kr. Finanslovsbevillingen til erhvervelser i medfør af lov nr. 230 er for 1982 på 19,8 mill. kr.

Ifølge forlydender er ejerens prisforlangende 11 mill. kr. Denne pris betragtes af fredningsstyrelsen som urealistisk, og tallet indgår ikke i summen på de 57 mill. kr.

Af bevillingsmæssige grunde er muligheden for en statslig erhvervelse af øen i 1982 således beskedent.

Jeg kan henholde mig til fredningsstyrelsens besvarelse af spørgsmålet.

Spm. nr. 390

Til *udenrigsministeren* (8/3 82) af:

Gert Petersen (SF):

»Er det med Danmarks billigelse, at NATO for første gang i organisationens 33-årige historie gennemfører en stor flådeøvelse i Den mexikanske Golf og Floridastrædet?«

Begrundelse

Ifølge International Herald Tribune 22. februar 1982 skal den første store NATO-manøvre i Den mexikanske Golf og Floridastrædet, mellem USAs hovedland og Cuba, afholdes den 8.–18. marts. Manøveren omfatter 28 skibe fra 6 NATO-stater. Ifølge Berlingske Tidende samme dag er Danmark dog ikke blandt disse.

Men ifølge den amerikanske avis er øvelsen planlagt i NATO-hovedkvarteret i Bruxelles, og den gennemføres som en NATO-øvelse.

Dermed er NATO og de europæiske NATO-stater direkte blevet involveret i den trusselskampagne og nervekrig, som USAs administration for tiden fører mod Cuba, Nicaragua, Grenada og de demokratiske bevægelser i El Salvador og andre centralamerikanske lande.

I betragtning af den holdning, Danmark officielt har indtaget til USAs politik i dette område, er det forbavsende, hvis den danske regering har godkendt dette NATO-engagement i en farlig nordamerikansk politik. Og man kan vel gå ud fra, at beslutninger om NATO-manøvrer forudsætter enighed mellem alliansens medlemmer.

Besvarelse (17/3 82):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

NATO-flådeøvelsen »Safe Pass« er en rutinemanøvre, som naturligvis finder sted inden for NATOs geografiske ansvarsområde. Øvelsen afholdes i internationalt farvand, som også tidligere har været benyttet af NATO-enheder. I øvelsen deltager skibe fra Belgien, Canada, Forbundsrepublikken Tyskland, Holland, Storbritannien og USA. Der deltager således ikke danske skibe i øvelsen.

[Udenrigsministeren]

Øvelsen har været planlagt længe, og den foregår i farvandene langs hele kysten af det østlige USA op til Norfolk i Virginia, som i øvrigt er hjemsted for den øverstkommanderende for de fælles forsvarsstyrker i Atlantområdet (SACLANT). Dette område har tidligere været anvendt til NATO-øvelser.

Spm. nr. 393

Til *forsvarsministeren* (8/3 82) af:

Henrik Toft (V):

»Vil ministeren forhøje dusørerne til fiskere, som bjærger øvelsestorpedoer og andre effekter, som er værdifulde for forsvaret?«

Begrundelse

Der henvises til artikler i Ringkøbing Amts Dagblad den 27. februar, 1. marts og 4. marts med omtale af to fiskeskippere fra Hvide Sande, som har ofret tid og materiel på at bjærge en øvelsestorpedo, selv om fin-delen og dusør ikke står i et rimeligt forhold til indsatsen. Da det er farligt at have sådanne effekter til at flyde rundt, må det være relevant gennem en rimelig dækning af de medgåede omkostninger at modvirke, at fiskerne bare sætter kikkerten for det blinde øje, når de støder på dem under deres fiskeri. Derfor mener spørgeren, at en regulering af dusørerne må være på sin plads.

Besvarelse (18/3 82):

Forsvarsministeren (Søgaard):

I begrundelsen for spørgsmålet henviser spørgeren til nogle artikler i Ringkøbing Amts Dagblad vedrørende en konkret sag, hvori nogle fiskere har bjærget en øvelsestorpedo. I den anledning kan jeg oplyse, at der i dette tilfælde er tale om en øvelsestorpedo, der ikke tilhører Danmark, samt at øvelsestorpedoen er bjærget i internationalt farvand. Spørgsmålet om bjærgeløn vil derfor blive afgjort efter reglerne i sølovens 9. kapitel.

Da torpedoen er afleveret til en dansk marineenhed, er det praksis, at forsvaret søger oplyst ejerforhold og værdien af den bjærgede genstand, hvorefter forsvaret på bjærgens vegne fremsætter krav om bjærgeløn. Denne praksis vil også blive fulgt i det foreliggende tilfælde.

For militært materiel, der påvises og afmærkes i danske farvande og på danske kyster, er der fastsat særlige regler for udbetaling af dusører.

Såfremt en person påviser fund af en brugbar øvelsestorpedo, som tilhører den danske stat, udbetales en dusør på 2.500 kr., når anmeldelsen fører til bjærgning af torpedoen. Hvis øvelsestorpedoen ikke er brugbar eller kun delvis brugbar, tages der i det enkelte tilfælde bestemmelse om dusørens størrelse.

For påvisning af krigsefterladenskaber, miner, bomber osv. ydes en dusør på 150 kr., når påvisningen fører til uskadeliggørelse eller bjærgning af genstanden.

Der kan herudover være tale om at yde erstatning for beskadigelse af fiskeredskaber samt i visse tilfælde tabt arbejdsfortjeneste ved fund af brugbare øvelsestorpedoer, der bjærges eller påvises. Der kan også være tale om, at man i den forbindelse lejer kuttere, for hvilke der vil blive betalt en i hvert enkelt tilfælde aftalt leje.

Der foreligger ingen planer om at forhøje de fastsatte dusører.

Spm. nr. 399

Til *ministeren for offentlige arbejder* (8/3 82) af:

Waldorff (VS):

»Kan ministeren bekræfte eller afkræfte, at ledelsen af Købmagergades postkontor for nylig har ansat 6 nye, deltidsansatte studenteraflesere i afgående afdeling, der måtte skrive under på en erklæring om, at de var villige til at påtage sig overarbejde i det omfang, der ville være behov for det?«

Begrundelse

VS finder det forkasteligt, hvis postmesteren på Købmagergades postkontor udnytter arbejdsløshedssituationen til at tvinge nyan-satte, uanset om der er tale om fuldtids- eller deltidsansatte, til en sådan svinebinding, som det er at forpligte dem til overarbejde, når ledelsen finder det for godt.

Vi finder det ikke mindre forkasteligt, at ledelsen forsøger at løse den personalemangel, som der er i den pågældende afdeling, ved tvungent overarbejde fremfor at ansætte det nødvendige personale, som efter VS' op-

[Waldorff]

fattelse må bestå i oprettelse af flere fuldtidsstillinger.

Der er tale om hykleri, når arbejdsministeren og ministeren for offentlige arbejder udtrykker ønske om nedbringning af overarbejdet inden for staten og inden for P&T, når der samtidig tages sådanne stokkemetoder i brug for at sikre sig personalets ydelse af overarbejde.

Det er efter VS' opfattelse vigtigt at bekæmpe overarbejdet og omdanne dette til nye, faste stillinger som led i et solidarisk svar på arbejdsløsheden.

Besvarelse (17/3 82):

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Ved Købmagergades Postkontor er bl. a. tilrettelagt godt 30 tjenester på mandag-fredag i tiden kl. 17-22. Postarbejderne i disse tjenester deltager i behandlingen af den post, der indleveres i eftermiddagstimerne.

I ekstraordinære situationer, eksempelvis som følge af stor postmængde eller særlig stort sygefravær, er postarbejderne af hensyn til postens rettidige ekspedition anmodet om på frivillig basis at forlænge tjenesten til kl. 24, undertiden til kl. 01. Disse ekstraordinære situationer forekommer meget uregelmæssigt i et omfang svarende til gennemsnitlig 3 gange om måneden.

I det seneste års tid har et stigende antal postarbejdere af personlige årsager ønsket ikke at påtage sig disse tjenesteforlængelser. Under hensyn til det driftsmæssige behov blev der derfor i januar måned 1982 antaget et yderligere antal postarbejdere, som ved deres underskrift har erklæret sig villige til tjenesteforlængelser i påkommende tilfælde.

Allerede i henhold til den kollektive overenskomst, der dækker arbejdsområdet, må postarbejderne anses for at være forpligtet til overarbejde som anført.

Der er derfor ikke tale om, at de pågældende ved deres underskrift er blevet påført en yderligere forpligtelse, idet fremgangsmåden alene har taget sigte på at forhindre senere tvivl hos de pågældende om deres almindelige forpligtelse.

Jeg er i øvrigt enig med spørgeren i, at der i videst muligt omfang bør tilstræbes en begrænsning af overarbejde ved en omfordeling til faste stillinger. Nyansættelsen af de 6

medarbejdere er et led heri. En fuldstændig afskaffelse af overarbejde i en virksomhed som P&T med stærkt varierende trafik finder jeg ikke mulig.

Spm. nr. 400

Til *justitsministeren* (19/3 82) af:

Bernhård Baunsgaard (RV):

»Kan ministeren bekræfte eller afkræfte, at initiativ til rydningen af den besatte bygning på Vesterbro, som tidligere rummede det første Mekanisk Musik Museum, blev taget af politiets ledelse og ikke af ejeren?«

Begrundelse

De unges husbesættelser er en klar overtrædelse af lovgivningen, men vi må jo alle være interesseret i, at disse overtrædelser ikke udvikler sig til noget langt værre, sådan som det er set i udlandet. Den optrapping, der skete ved, at de unge kastede døre, vinduer og andre tunge og dermed livsfarlige ting ned over betjentene, må naturligvis straffes efter loven. Betjentene udførte kun deres pligt.

Når der sker en husbesættelse, forudsætter loven imidlertid, at det er ejeren, der rekvirer politiet. Kun i særlige situationer kan politiet selv tage initiativet. Det er vel også baggrunden for, at det i Politikens artikel: Blodigt opgør mellem politi og unge for søndag den 7. marts, jfr. Information for 9. marts, anføres, at politiet ringede ejeren af den besatte bygning op og bad om tilladelse til at rydde bygningen.

Rydningen af bygningen på Vesterbro blev derved et led i den række, der omfatter Schønning & Arvés fabrik på Nørrebro og rydningen af Byggeren, også på Nørrebro. I disse tilfælde har der været tale om en alvorlig konfrontation mellem unge og politi, noget ingen naturligvis kan være interesseret i.

Andre besættelser, først og fremmest rydningen af universitetets kaserneareal i Århus og rydningen af fabriksbygningen på Silkeborgvej i Århus, men også rydningen af Abel Cathrines Stiftelse i København, udgør en anden gruppe, hvor besættelsen bringes til ophør på mere udramatisk vis.

Besvarelse (19/3 82):

Justitsministeren (Ole Espersen):

Politidirektøren i København har oplyst, at politiet efter den pågældende husbesættelse underrettede ledelsen for det selskab, som ejede bygningen, om besættelsen. Det blev fra politiets side tilkendegivet, at selskabets ledelse måtte give telefonisk meddelelse til en bestemt højtstående polititjenestemand, dersom der ønskedes en rømning af bygningen. Kort tid efter telefonerede en repræsentant for selskabets ledelse til den angivne polititjenestemand og opfordrede til, at politiet ryddede bygningen.

Justitsministeriet kan henholde sig til det af politidirektøren oplyste.

Spm. nr. 403

Til *ministeren for offentlige arbejder* (9/3 82) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Finder ministeren, at det er rimeligt, at en kommune påføres ekstraudgifter til skolebus, fordi vejdirektoratet nægter tilladelse til opsætning af et signalanlæg?«

Begrundelse

På trods af flere henvendelser fra Trundholm kommune om tilladelse til opsætning af et signalanlæg har vejdirektoratet fastholdt et afslag om tilladelse til opsætning af anlæget.

Stedet er Havnebyen – umiddelbart før Molsliniens fægehavn. Det forekommer derfor, at biler, for at nå færgen, kører meget stærkt – og derfor vil være tilbøjelige til ikke at respektere det af vejdirektoratet foreslåede Toronto-blinkeanlæg.

Det har betydet, at kommunen har måttet bekoste kørsel med skolebus de få hundrede meter, der er til Havnebyens skole.

Besvarelse (18/3 82):

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Jeg kan oplyse, at det omhandlede T-kryds ved Østre Havnevej hidtil har fungeret uden regulering af nogen art, og at det ikke hidtil har været uheldsbelastet, idet der kun er sket ét uheld i 5 år.

På baggrund af en henvendelse fra Trundholm kommune foretog vejdirektoratet ved

sekretariatet for sikkerhedsfremmende vejforanstaltninger i 1979-80 en undersøgelse af trafikforholdene på stedet.

Efter et møde med politiet, amtskommunen og kommunen fremkom sekretariatet med tilslutning fra politiet og amtskommunen med en udtalelse, hvoraf det fremgik, at et lyssignalanlæg ikke kunne begrundes med hensyn til sikkerheden, ligesom trafikken størrelse ikke gav grundlag for et signalanlæg. Man måtte endvidere påregne, at et lyssignal det pågældende sted på hovedlandevejen ville medføre risiko for bagendekollisioner ved den totale opbremsning for rødt lys.

Fra vejdirektoratets side foreslog man i stedet, at man i forbindelse med en fodgængerovergang etablerede midterheller på hovedlandevejen, således at de bløde trafikanter om nødvendigt kunne krydse vejen i 2 tempi.

På grundlag heraf blev projektet udarbejdet, omfattende en vejudvidelse langs nordsiden for at skaffe plads til 2 m brede kantstøpsbegrænsede og belyste midterheller på hovedlandevejen og en 3 m bred fodgængerovergang i den sydlige side af krydset forsynet med et Toronto-blinkanlæg.

Dette anlæg er nu gennemført, og Toronto-anlægget bliver startet i de allernærmeste dage.

Jeg må være enig med vejdirektoratet – og politiet og amtskommunen – i, at der ikke er grundlag for etablering af lyssignal, der tværtimod efter forholdene vil kunne medføre risiko for uheld. Toronto-anlægget må være den rigtige foranstaltning, der vil virke dæmpende på trafikanternes kørehastighed på strækningen.

I øvrigt skal jeg bemærke, at den omtalte skolebuskørsel har fundet sted i en årrække, og den er således ikke foranlediget af vejdirektoratets afslag på et lyssignalanlæg.

Spm. nr. 408

Til *miljøministeren* (10/3 82) af:

Steffensen (KrF):

»Kan ministeren bekræfte, at forureningen fra Cheminova er under forsvarlig kontrol?«

Begrundelse

Under henvisning til ministerens mange oplysninger om denne sag og under henvis-

[Steffensen]

ning til modstridende oplysninger fra forskellige fiskere fra området finder jeg det nødvendigt, at ministeren kan bekræfte, at forholdene er under forsvarlig kontrol.

Besvarelse (19/3 82):

Miljøministeren (Erik Holst):

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, der har udtalt følgende, hvortil jeg kan henvise:

»Forureningen fra Cheminova omfatter forurening fra kemikalieaffaldsdepotet ved høfde 42, fra det gamle fabriksareal, fra svovlgruberne på Rønland og fra den nuværende fabriksvirksomhed.

Langt den overvejende del af kemikalieaffaldet i høfde depotet er fjernet i sommeren 1981, og der er efter miljøstyrelsens opfattelse en forsvarlig kontrol med forureningen i området gennem en overvågning heraf, der foretages af miljøstyrelsen og Ringkøbing amtskommune.

Med hensyn til forureningen hidrørende fra udsivningen fra den gamle fabriksgrund kan det oplyses, at der foreløbig er foretaget en undersøgelse af den vandforurening, der er forårsaget af kemikalieaffaldet på grunden. Der er endvidere igangsat en undersøgelse af forureningsforholdene i Nissum Bredning.

En arbejdsgruppe under miljøstyrelsen er i færd med at vurdere, om der på grundlag af allerede foreliggende og igangsatte undersøgelser bør gribes ind mod forureningen, og hvordan dette i givet fald kan ske.

Miljøstyrelsen anser ikke forureningen fra den gamle fabriksgrund for at indebære en akut forureningsrisiko, men styrelsen har fremskyndet arbejdet med at vurdere eventuelle forholdsregler mod forureningen mest muligt, og man påregner, at arbejdsgruppens vurdering vil foreligge til sommer.

For så vidt angår forureningen fra svovlgruberne på Rønland kan det oplyses, at der inden for kort tid vil foreligge en afgørelse fra miljøstyrelsen vedrørende den klage, som de lokale fiskere har indgivet over Ringkøbing amtsråds påbud af 13. juni og 14. september 1981.

Den nuværende fabriksvirksomhed er under tilsyn og kontrol af Thyborøn-Harboør kommunalbestyrelse, som imidlertid har truffet aftale med Ringkøbing amtsråd om, at

amtskommunen på kommunens vegne udfører det lovmæssige tilsyns- og kontrolarbejde vedrørende Cheminovas virksomhed.

Spørgsmålet om en samlet godkendelse af A/S Cheminovas nuværende virksomhed på Rønland behandles for tiden af Ringkøbing amtsråd på grundlag af en foreløbig ansøgning fra virksomheden. Fristen for indsendelse af en endelig ansøgning udløber i henhold til miljøstyrelsens påbud til virksomheden i juni 1982.

Det er miljøstyrelsens opfattelse, at der med de allerede truffede foranstaltninger og de igangsatte initiativer er taget de fornødne skridt til at bringe forureningen under kontrol.«

Spm. nr. 409

Til statsministeren (10/3 82) af:

Aase Olesen (RV):

»Statsministeren bedes i forlængelse af et tidligere svar på et skriftligt spørgsmål om danske embedsmænds EF-rejser oplyse, om antallet af rejser med overnatninger for 1981 skulle andrage ca. 10.000, hvor mange embedsmænd i ministerierne der helt eller delvis er beskæftiget med at forhandle med EF eller med forvaltning af EFs regler og den hermed forbundne samlede årlige arbejdstid, og endelig hvilke udgifter, herunder lønudgifter samt rejseudgifter og diæter, denne virksomhed medfører.«

Begrundelse

Ifølge ugeavisen Notat (nr. 194, s. 4) skulle omfanget af rejser og møder være større end hidtil antaget. Artiklen i Notat hævder, at udenrigsministeriet betragter oplysninger om omkostningerne ved EF-rejserne m.v. som værende fortrolige.

Spørgsmålet er stillet for at give statsministeren lejlighed til at afkræfte denne påstand gennem en besvarelse af de stillede spørgsmål.

Besvarelse (19/3 82):

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Der foretages ikke en løbende registrering af danske embedsmænds EF-rejser fordelt på rejser med og uden overnatning. Det kan imidlertid oplyses, at det totale antal EF-rej-

[Statsministeren]

ser foretaget i 1981 ligger væsentligt under det tal, der anføres i spørgsmålet.

Med henblik på at reducere antallet af EF-rejser med overnatning er der i øvrigt arrangeret en flyforbindelse til Bruxelles, som gør det muligt for deltagere i endagsmøder at afrejse fra København om morgenen og returnere samme dags aften.

Hvad angår antallet af embedsmænd, der er beskæftiget med EF-anliggender, kan en sådan opgørelse ikke foretages. Sagsområder af den omhandlede karakter ville i øvrigt beslaglægge betydelig arbejdskraft i centraladministrationen, også såfremt Danmark ikke deltog i EF-samarbejdet. Dette spørgsmål er der gjort rede for i finansministerens svar af 13. september 1980 på spørgsmål nr. 3 af 30. juni 1980 fra finansudvalget, som vedlægges.

Bilag

Spørgsmål nr. 3 fra finansudvalget.

Regeringen anmodes om at give en oversigt over det personale i centraladministrationen, som beskæftiger sig med EF-anliggender. Oversigten ønskes for hvert ministerium for sig tillige med angivelse af arbejdsområder.

Finansministerens svar.

Det er vanskeligt at opgøre EF-samarbejdets personaleforbrug i centraladministrationen. Udenrigsministeriet er det ministerium, hvor personaleforbruget i forbindelse med EF-samarbejdet er størst. EF-samarbejdet omhandler en række spørgsmål, som ligeledes indgår i arbejdsområdet for en række internationale organisationer, ligesom de er genstand for normal bilateral kontakt mellem de direkte berørte lande. Bortset fra Danmarks faste repræsentation ved De europæiske Fællesskaber (EF-repræsentationen) er det ikke muligt præcist at udarbejde en oversigt over det personale, som beskæftiger sig med EF-anliggender, idet det pågældende personale behandler spørgsmål, som indgår i EF-samarbejdet, men som også på anden vis er genstand for internationalt samarbejde. I udenrigstjenesten er der ansat 1.430, hvoraf ca. 940 i hjemmetjenesten. Ved den danske EF-repræsentation i Bruxelles er der i alt ansat 58. De af ministerierne til EF-repræsentationen udsendte 13 specialattachéer er

medregnet under repræsentationen. I tolddepartement og tolddirektoratet optager EF-arbejdet skønsmæssigt 130 personer. I landbrugsministeriets departement er der i alt ansat 160, og EF-arbejdet udgør en ikke uvæsentlig del af deres arbejde. I direktoratet for markedsordninger er der ansat 30. Specielt for så vidt angår landbrugsministeriet vil det være nærliggende at antage, at alternativet til EF-betinget administrativt arbejde ville have været administrativt arbejde i forbindelse med andre typer af landbrugsordninger.

Selv om den overvejende del af EF-samarbejdet påhviler udenrigstjenesten, toldvæsenet og landbrugsministeriet, er EF-samarbejdet så omfattende, at der i næsten alle ministerier er personale beskæftiget hermed. Da næsten alle de pågældende medarbejdere i større eller mindre omfang også beskæftiger sig med andet arbejde, er de anførte tal for fuldtidsbeskæftigede baseret på skønsmæssige omregninger behæftet med betydelig usikkerhed. I industriministeriet er der således skønsmæssigt beskæftiget 30, i socialministeriet 25, i arbejdsministeriet 15, i ministeriet for offentlige arbejder incl. DSB og postvæsenet 10 og i justitsministeriet 10. I de øvrige ministerier kan personaleforbruget opgøres til omkring i alt 25. Blandt disse udgør personaleforbruget i fiskeriministeriet 6 og i budgetdepartementet 5.

Spm. nr. 410

Til *ministeren for offentlige arbejder* (10/3 82) af:

Birgith Mogensen (CD):

»Vil ministeren foranledige hurtige kystsikringsforanstaltninger iværksat ved Nr. Lyngby i Nordjylland?«

Begrundelse

De sidste par uger har store klitskred igen gjort Nr. Lyngby mindre. Efter alt at dømme vil en mindre orkan udløse en katastrofe for de 25-30 helårsbeboere samt en meget stor del af de ca. 550 sommerhusejere. Henvendelser om hjælp fra de respektive myndigheder er stort set ignorerede.

Kraftige sprækker og revner i skrænten kræver omgående afspærring og adgang forbudt-skilte. Nysgerrige turister, som i stort

[Birgith Mogensen]

antal valfarter til dette naturkatastrofeområde, er i fare, hvor de går.

Nordjyllands amt har Danmarks største ledighedsprocent. Sikringen af kysten ved Nr. Lyngby er i allerhøjeste grad meningsfyldt arbejde – og det haster.

Besvarelse (17/3 82):

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Kystklinerne ved Nr. Lyngby har været under nedbrydning i meget lang tid således, at kysten er under tilbagerykning med 1–2 m om året i gennemsnit. I skrivelse af 11. juli 1967 afslog ministeriet for offentlige arbejder en ansøgning fra det daværende Jelstrup-Lyngby sogneråd om for statskassens regning at etablere en kystsikring ved Lyngby. Afslaget blev givet efter en vurdering af kystsikringsproblemerne på den jyske vestkyst som helhed, størrelsen og arten af de beskyttede interesser, omkostningerne ved sikringsforanstaltninger og usikkerheden om varigheden af sådannes virkning. Der er således ikke tale om en kyststrækning, som staten hidtil har forestået beskyttelsen af.

I vinteren 1980–81 skete der omfattende skred i kystskrænterne ved Nr. Lyngby. Årsagerne til skreddene er at søge dels i havets erosion i skrænternes nederste del, dels i geoteknisk instabilitet som følge af de store nedbørmængder i sidste halvdel af 1980. Stormen 24–25. november 1981 forårsagede fornyet alvorlig erosion i skrænterne med yderligere skred til følge.

I begyndelsen af 1981 rettede Løkken-Vrå kommunalbestyrelse henvendelse til ministeriet om sagen, og kystinspektoratet har foranlediget heraf bistået kommunen ved rekvirition af en foreløbig geoteknisk undersøgelse, en såkaldt pilot-undersøgelse. Undersøgelsen og den viden, der i øvrigt haves om de geologiske forhold i skrænterne, godtgør, at der er tale om meget komplicerede jordbundsforhold, som vil kræve yderligere geotekniske undersøgelser, før det kan afgøres, på hvilken måde skrænterne vil kunne sikres mod fremtidig erosion. Disse yderligere undersøgelser vil kunne udføres i den kommende sommer, og derefter vil et kystsikringsprojekt kunne udarbejdes, hvis der træffes beslutning om at søge et sådant gennemført. Et sådant projekt bør selvsagt udføres på en i

alle henseender forsvarlig og rigtig måde, og eventuelle sikringsarbejder vil derfor ikke kunne forventes igangsat før i 1983.

I den redegørelse, som jeg agter at afgive i folketinget om beskyttelsen af Jyllands vestkyst, foreslår jeg, at en række kystsikringsarbejder på den jyske vestkyst løses i økonomisk fællesskab mellem staten, amtskommuner og kommuner. Dette vil i givet fald også omfatte foranstaltninger ved Nr. Lyngby.

Foranlediget af oplysningerne i spørgsmålets begrundelse skal jeg præcisere, at staten efter min opfattelse ikke bør bidrage økonomisk til kystsikringsforanstaltninger, der udelukkende eller i det væsentlige skal tjene til beskyttelse af sommerhuse.

Spm. nr. 411

Til *energiministeren* (10/3 82) af:

Collet (KF):

»Hvorledes vurderer ministeren de økonomiske forhold i forbindelse med alternative afsætningsmuligheder for naturgassen?«

Begrundelse

Ministeren har i et svar til mig på spørgsmål nr. 233 anført, at »betydningen af anvendelse af kul i fjernvarmeværkerne for naturgasprojektets rentabilitet afhænger derfor af de alternative afsætningsmuligheder for naturgassen«.

Ministeren bedes derfor komme med nærmere oplysninger om disse afsætningsmuligheder og økonomien i forbindelse hermed. I takt med at fjernvarmeværkerne i stigende omfang anvender kul, forringes afsætningsmulighederne. I forvejen er oliepriserne dalende, og derfor vil det være samfundsøkonomisk uforvarsligt at udvide projektet.

Besvarelse (19/3 82):

Energiministeren (Poul Nielson):

Afsætningsmulighederne for naturgas er beskrevet i »Status for naturgasprojektet« bilag til EP-81. Det fremgår heraf, at den mulige afsætning af naturgas gennem inddragelse af det midt- og nordjyske område forøges fra 2,6 mia m³ naturgas pr. år til 3,7 mia m³ naturgas pr. år.

Ifølge aftalen af 9. marts 1979 mellem DUC og D.O.N.G. A/S leveres fra 1986 år-

[Energiministeren]

ligt 2,5 mia m³ naturgas. Deraf eksporteres 200 mill. m³ naturgas til Sverige, jfr. aftalen mellem den svenske og den danske regering ratificeret af folketinget den 14. maj 1980. Der skal derfor gennemføres et indenlandsk salg af naturgas på op til 2,3 mia m³ naturgas pr. år i det fuldt udbyggede marked. Mulighederne for at realisere denne afsætning øges betydeligt gennem inddragelse af Midt- og Nordjylland i forsyningsområdet.

Den endelige beslutning om gasafsætning i lokalområder træffes ved godkendelsen af kommunale planer i forbindelse med varmeplanlægningen. Det er hensigten løbende at vurdere andre afsætningsmuligheder for gasen, herunder øget eksport, således at det sikres, at naturgasforsyning udelukkende etableres i områder, hvor en sådan forsyning skønnes at udgøre en samfundsøkonomisk bedre mulighed end eksport.

Spm. nr. 413

Til *ministeren for offentlige arbejder* (10/3 82) af:

Dohrmann (FP):

»Vil ministeren på baggrund af, at staten ikke har råd til at opføre en Storebæltsbro, lade tilgå offentligheden i ind- og udland en meddelelse om, at et konsortium på nærmere angivne betingelser er velkommen til at bygge broen mod til gengæld i en årrække at få tilladelse til at opkræve bropenge?«

Begrundelse

Som påpeget af mange vil bygningen af en Storebæltsbro utvivlsomt medføre mange fordele. Efter spørgerens mening bør regeringen derfor udnytte den eventuelle mulighed, at et privat konsortium på nærmere aftalte betingelser opfører broen og opkræver broafgift i en årrække, hvorefter broen overgår til staten.

Besvarelse (17/3 82):

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

I mit svar af 11. marts 1982 på spørgsmål nr. 365 fra spørgerens partifælle hr. Askjær Jørgensen har jeg redegjort for, hvorfor bygning af en eventuel fast forbindelse over Store Bælt bør være en statsopgave. Det følger

heraf, at det nu af hr. Dohrmann stillede spørgsmål besvares benægtende.

Jeg skal på ny understrege, at de samfundsøkonomiske problemer, som har gjort det nødvendigt at udskyde broprojektet, ikke løses ved at overlade opgaven til private kapitalinteresser. Det stillede spørgsmål hviler derfor på en fejlagtig forudsætning.

Spm. nr. 414

Til *statsministeren* (11/3 82) af:

Dohrmann (FP):

»Har regeringen da fuldstændig mistet besindelsen, siden man nu gennem finansudvalget anmoder om 125 mill. kr., oven i købet rentefrit og afdragsfrit i 7 år, til noget så uigennemtænkt som lån til Kina?«

Begrundelse

Mange danske pensionister sidder og fryser, fordi de ikke har råd til at købe den dyre olie. Befolkningen i kystegnene er truet på liv og ejendom, fordi den danske regering ikke sørger for en forsvarlig kystsikring. Danske landmænd går fallit. Det øvrige erhvervsliv ligger i ruiner. Arbejdsløsheden stiger og stiger. Udlandsgælden vokser. Kort sagt, det hele går ad Pommern til, og minisandten om udenrigsministeren så ikke tillader sig den hån mod den danske befolkning at komme rendende med en ansøgning på 125 mill. kr. til noget for os danskere så fjernliggende og uvedkommende som kinesisk mejeriudstyr og sukkerfabrikation.

Besvarelse (19/3 82):

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Det statslån, regeringen har anmodet om finansudvalgets tilslutning til at yde Folkerepublikken Kina, vil blive benyttet til indkøb af dansk produktionsudstyr og danske tjenesteydelser og vil i øvrigt blive kædet sammen med udstyrsleverancer fra Danmark på kommerciel basis. Lånet vil derfor tjene til at øge beskæftigelsen i Danmark.

Der er således ikke tale om en uigennemtænkt disposition fra regeringens side. Lånet er klart til gensidig fordel og i øvrigt i overensstemmelse med sædvanlig dansk bistandspolitik, der støttes af det store flertal i folketinget.

Spm. nr. 417

Til *ministeren for skatter og afgifter* (11/3 82) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Når en erhvervsdrivende afholder udgifter til advokatbistand, og når udgiften afholdes, for at den pågældende kan opretholde sin indtægt som selvstændig erhvervsdrivende, er disse udgifter da fradragsberettigede på selvangivelsen?«

Begrundelse

Det ser ikke ud, som om man alle steder forstår, at advokatbistand til en erhvervsdrivende er en driftsomkostning på lige fod med f. eks. revisorhonorar.

Besvarelse (17/3 82):

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Statsskattedirektoratet har oplyst, at udgifter såvel til advokatbistand som til revisorbistand kan bringes til fradrag ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, såfremt bistanden vedrører erhvervsdrivende af indtægter, som skal medregnes, eller afholdelsen af udgifter, som kan fradrages ved indkomstopgørelsen.

Udgifter, der vedrører rene formuedispositioner eller indtægtskilden, kan derimod ikke fratrækkes.

Jeg er enig i det af statsskattedirektoratet anførte.

Spm. nr. 418

Til *ministeren for skatter og afgifter* (11/3 82) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Hvornår skal lighedsbegrebet indføres mellem gas- og oliedrevne busser?«

Begrundelse

Jeg henviser til svaret på mit spørgsmål nr. 278 af 17. februar 1982. Når ministeren ikke i sit svar til mig oplyser noget om årsagen til den besynderlige forskelsbehandling, må man forvente, at forskelsbehandlingen snart skal bringes til ophør.

Besvarelse (22/3 82):

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Refusionsordningen for olieafgiften til busser er i overensstemmelse med energiøkonomiske hensyn, der taler for at fremme dieseldrift. Anvendelse af gas som drivmiddel i busser indebærer ikke energibesparelser, og jeg har således ingen planer om at indføre en lignende ordning for gasdrevne busser.

Spm. nr. 419

Til *ministeren for skatter og afgifter* (11/3 82) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Hvilke provenumæssige konsekvenser vil det medføre, hvis samtlige renteindtægter i Danmark bliver beskattet ens med en procent på 50, og hvor stort et nedslag i provenuet vil det indebære, hvis den sociale pensionsfond fritages for rentebeskatning?«

Begrundelse

Lighed for loven ville jo være opfyldt på området, hvis den private, der sparer selvstændigt op, bliver beskattet af sine renteindtægter på samme måde som de enorme midler, der er hobet op i dyrtidsfond, ATP-fond og i de pensionsopsparinger, der administreres af f. eks. PKA.

Besvarelse (16/3 82):

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Den seneste opgørelse over omfanget af de rentebeløb, som er friholdt for beskatning, er fra 1979 og er udarbejdet af det økonomiske sekretariat på grundlag af en række forskellige kilder.

For dette år kan det anslås, at hvis samtlige renteindtægter – såvel skattefri som skattepligtige – uden hensyn til den skattemæssige behandling af renteudgifter blev beskattet ens med 50 pct., ville der fremkomme et merprovenu i forhold til de gældende regler på op imod 17 mia kr.

I dette beløb er medregnet skatten af den offentlige sektors renteindtægter, herunder renterne fra den sociale pensionsfond. Beløbet omfatter også 50 pct. skat af pengeinstitutternes renteindtægter i stedet for de 40 pct. skat, som efter de gældende regler betales i selskabsskat, og der er også på den anden side taget hensyn til det provenutab, som

[Ministeren for skatter og afgifter]

følger af, at højtbeskattede skattepligtige personers skat af renteindtægter nedsættes til 50 pct.

Dersom den sociale pensionsfonds renteindtægter fritages for beskatning med de 50 pct., skal de knap 17 mia kr. nedsættes med ca. 1,3 mia kr.

Der er endnu ikke udarbejdet skøn over samtlige renteindtægter i 1980 og 1981, men det må antages, at det nævnte merprovenu i disse år vil vokse betydeligt.

Spm. nr. 424

Til finansministeren (11/3 82) af:

Maisted (FP):

»Har ministeren gennemført den lovede bensenring overalt i den offentlige sektor efter samme retningslinjer, som bensenringen er gennemført i Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning?«

Begrundelse

Udgiften til bestyrelsen for Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning faldt fra 80.972 kr. i kalenderåret 1978 til 8.672 kr. i kalenderåret 1979. Selv om finansministeren ikke ville følge fremskridtspartiet fuldt ud ved bensenringen, var det dog en landvinding, at bensenringen medførte et fald i udgifterne til $\frac{1}{10}$ af de tidligere udbetalte beløb.

Da vi er i fuld gang med at ødelægge det danske samfund med en umådeholden mødedille, hvor det ene udvalg efter det andet etableres med diverse formænd og medlemmer, der aflønnes af de offentlige kasser i et omfang, der ikke står i forhold til de opnåede resultater, ville det være hensigtsmæssigt, om finansministeren fortsatte bensenringen, der utvivlsomt ville virke stærkt hæmmende på mødeaktiviteten.

For øjeblikket er effektiviteten i den offentlige sektor omvendt proportional med de stigende udgifter, der er et resultat af den voldsomt omsiggribende mødeaktivitet i diverse udvalg og bestyrelser i den offentlige sektor.

Besvarelse (18/3 82):

Finansministeren (Heinesen):

Den vederlagsordning, som siden 1. januar 1979 har været gældende for varetagelsen af medlemshverv i bestyrelsen for Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning, blev fastsat samtidig med ændrede betalingsordninger for en række andre hverv som formænd for og medlemmer af statslige kommissioner og udvalg m.v. Det drejede sig om de statslige udvalgshverv o.lign., hvorom der fra finansudvalget i forbindelse med afslutningen i 1978 af den foretagne honorargennemgang forelå tilkendegivelse om, at der fortsat kunne ydes betaling.

Jeg har tidligere haft anledning til detaljeret at redegøre for betalingsfastsættelsen i alle disse tilfælde i forbindelse med mit skriftlige svar af 4. januar 1979 på det af folketingsmedlem Glensgård stillede spørgsmål nr. 403 (Folketingstidende 1978-79, sp. 4575 ff.). Ved denne lejlighed skal jeg derfor blot gentage, at samtlige nye vederlag blev fastsat efter de med finansudvalget aftalte retningslinier, hvorefter betalingen fastsættes på grundlag af oplysninger om arbejdets omfang og så vidt muligt i en sådan form (pr. møde, pr. sag, pr. time etc.), at eventuelle ændringer i aktiviteten automatisk påvirker den samlede vederlæggelse. Herved undgås, at der udbetales vederlag, der står i misforhold til arbejdets omfang.

For så vidt angår tilfælde, hvor der i forbindelse med etableringen af nye udvalg etc. af finansudvalget godkendes særskilt vederlag, kan jeg bemærke, at samme retningslinier følges ved betalingsfastsættelsen.

Det følger af det anførte, at jeg kan bekræfte, at fastsættelsen af særskilte vederlag i alle de tilfælde, hvor det efter gældende bevillingsregler, jfr. budgetvejledningen pkt. 74, er godkendt, at der kan ydes særlig betaling for varetagelsen af et hverv som formand for eller medlem af et statsligt udvalg eller råd o.lign., sker helt i overensstemmelse med de retningslinier, som blev aftalt med finansudvalget i 1978.

For så vidt det stillede spørgsmål tillige omfatter eventuelle tilsvarende betalingsordninger uden for statens område, gør jeg opmærksom på, at vederlagsfastsættelse og retningslinier herfor ikke henhører under finansministeriets ressort. Jeg kan imidlertid oplyse, at indenrigsministeriet i en cirkulæreskrivelse af 4. marts 1981 til samtlige amtsråd, kommunalbestyrelser samt hovedstadsrå-

[Finansministeren]

det har henstillet, at der ved fastsættelsen af særlige vederlag eller honorarer i nærmere omhandlede tilfælde følges nogle samtidig angivne retningslinier, der svarer til dem, der anvendes ved fastsættelsen af tilsvarende vederlag i staten.

Spm. nr. 426

Til *industriministeren* (11/3 82) af:

Dræbye (RV):

»Vil regeringen modsætte sig, at der vedtages en EF-forordning om fælles varemærkegodkendelse?«

Begrundelse

EF-Kommissionen har udarbejdet forslag til en forordning om fælles varemærkegodkendelse i EF. I modsætning til EFs fremgangsmåde på patentområdet ønsker man i dette tilfælde Ministerrådets godkendelse af en forordning.

Da forberedelsen af forordningen nu er foregået igennem nogen tid, ønskes det oplyst, om regeringen vil modsætte sig en forordning, som vil være i strid med danske erhvervsinteresser.

Besvarelse (19/3 82):

Industriministeren (Erling Jensen):

Forslaget til Rådets forordning om EF-varemærker og forslaget til Rådets første direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning vedrørende varemærker blev af EF-Kommissionen oversendt til Rådet den 25. september 1980. Forslagene blev herfra sendt til udtalelse i Parlamentet og Det økonomiske og sociale Udvalg.

Det økonomiske og sociale Udvalg har afgivet udtalelse den 23. september 1981, medens Parlamentet endnu ikke har afgivet udtalelse. Sidstnævnte udtalelse kan formentlig først ventes i anden halvdel af 1982.

På denne baggrund besluttede De faste repræsentanters Komité (COREPER) på et møde den 25. februar 1981, at drøftelserne i Rådets arbejdsgruppe vedrørende industriel ejendomsret skulle indledes, idet drøftelserne samtidig begrænsedes til en teknisk gennemgang af forslagene.

Rådets arbejdsgruppe har foreløbig afholdt tre møder – henholdsvis i juni og de-

cember 1981 samt i marts 1982 – hvor man har påbegyndt en teknisk gennemgang af forordningsforslaget.

Industriministeriets rådgivende udvalg vedrørende industriel ejendomsret, der samtidig fungerer som EF-specialudvalg, og hvori såvel foreningerne af patent- og varemærkeagenter som de berørte erhvervsorganisationer er repræsenteret, følger behandlingen af forordningsforslaget, idet den danske delegation i Rådets arbejdsgruppe holder udvalget orienteret om, hvad der passerer. Jeg kan endvidere tilføje, at såvel det rådgivende udvalg som den danske delegation i Rådets arbejdsgruppe er helt opmærksomme på de problemer og betænkeligheder, som forordningsforslaget rejser.

Sagen befinder sig imidlertid ikke i en sådan afsluttende fase, at der fra dansk side kan blive tale om en politisk stillingtagen.

Spm. nr. 446

Til *forsvarsministeren* (17/3 82) af:

Arne Christiansen (V):

»Vil ministeren lade planen om evt. ændring af hærens garnisonering i Jylland genvurdere i en ny arbejdsgruppe?«

Begrundelse

De tal og konklusioner, som for tiden foreligger til vurdering og overvejelse, har været udsat for entydig kritik og udtalt mistillid fra samtlige hærens enheder i Jylland med vestre landsdelskommando i spidsen samt forsvarets personelorganisationer, hvorfor en grundig vurdering må synes rimelig, inden endelig afgørelse træffes.

Besvarelse (19/3 82):

Forsvarsministeren (Sogaard):

Spørgeren anfører i sin begrundelse for spørgsmålet, at de tal og konklusioner, som for tiden foreligger til vurdering og overvejelse, har været udsat for entydig kritik og udtalt mistillid fra samtlige hærens enheder i Jylland med vestre landsdelskommando i spidsen samt forsvarets personelorganisationer, hvorfor en grundig vurdering må synes rimelig, inden endelig afgørelse træffes.

Jeg kan hertil svare, at spørgsmålet om de eventuelle garnisoneringsændringer i Jylland

[Forsvarsministeren]

indledningsvis har været behandlet i en arbejdsgruppe, hvori også vestre landsdelskommando har været repræsenteret. Efter det for mig foreliggende er arbejdsgruppens indstilling enstemmig.

Jeg er bekendt med arbejdsgruppens redegørelse, der – i overensstemmelse med aftalte forhandlingsprocedurer – har været udsendt til bl.a. tjenestestederne i Jylland og personelorganisationerne med henblik på behandling i samarbejdsudvalgene, og vil i den forbindelse henvise til mit svar af 10. marts 1982 på spørgsmål 3 (alm. del) fra folketingets forsvarsudvalg.

Forsvarskommandoen har udbedt sig kommentarer til redegørelsen pr. 15. marts 1982, hvorefter disse vil blive nøje vurderet i forsvarskommandoen, forinden der foretages en indstilling til ministeriet. Da forsvarskommandoens vurdering bl.a. omfatter en analyse af den rejste kritik samt besigtigelser m.v., regner jeg ikke med at modtage resultatet heraf før om nogle måneder.

Når jeg har modtaget forsvarskommandoens indstilling, vil vi i ministeriet på normal vis vurdere forslaget, dets forudsætninger og konklusioner samt de indvendinger, der måtte være imod det. Jeg finder det derfor ikke rimeligt på nuværende tidspunkt at tage stilling til spørgsmålet om en genvurdering i en ny arbejdsgruppe.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om Statens Uddannelsesstøtte. (Indførelse af statslån m. v.).

(Lovforslag nr. L 155. Fremsat 12/3 82).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 4 og 5 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

4) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om uddannelsesstøtte.

[Af Chr. Christensen (KrF) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 17. Fremsat 2/2 82).

5) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om reform af Statens Uddannelsesstøtte (SU).

[Af Tinning (VS) og Marianne Bentsen-Pedersen (SF)].

(Beslutningsforslag nr. B 46. Fremsat 10/3 82).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Da de to beslutningsforslag er fremlagt til behandling samtidig her i tinget og sammen med regeringens forslag om ændring af lov om Statens Uddannelsesstøtte, skal jeg tillade mig at omtale beslutningsforslagene under ét.

Der er i begge tilfælde tale om genfremstillinger af tidligere fremsatte forslag.

Kristeligt folkepartis forslag var til første behandling i efteråret 1981 og bortfaldt derefter som følge af udskrivning af valget.

Nu som dengang må jeg konstatere, at forslaget indebærer et afgørende brud med principperne for det nugældende uddannelsesstøttesystem ved kun at yde støtte i form af lån. Disse skal ydes som statslån, der er rente- og afdragsfrie i studietiden og lavt forentede efter studiets ophør. Selv med så gunstige lånebetingelser vil det efter min mening ikke være tilrådeligt helt at afskaffe stipendierne, navnlig ikke til de yngste årgange, som typisk befinder sig i ungdomsuddannelser eller i tidlige stadier af videregående uddannelser.

Støtten skal efter forslaget alene være afhængig af den uddannelsessøgendes egen indtægt, medens forældrenes indtægtsforhold er uden betydning.

Statens Uddannelsesstøtte har på grundlag af en maksimumsstøtte på 36.000 kr. årligt skønnet, at statens årlige udlån efter beslutningsforslaget vil udgøre ca. 4 mia. kr. Det skal føjes til, at forslaget indebærer en årlig mindredgift på 1.300 mill. kr. som følge af, at man foreslår stipendierne afskaffet. Et sådant forslag er allerede af økonomiske grunde ikke realistisk i dag, og jeg må derfor på ny afvise forslaget.

Af bemærkningerne til det beslutningsforslag, som er fremsat af VS og SF, fremgår, at forslaget i princippet svarer til det forslag, som de to partier fremsatte i foråret 1980.